

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Faluk” Országos Földművelésügyi Osztály)
Telefon: Automata 294-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 15. szám. — 26

Április hó 9.

Nagyszabású értekezletet tartott a Faluszövetség Kiskunhalason

**A kisüzemek felkarolása nélkül nincs gazdasági fellendülés
A szövetkezetek útján kell megoldani az értékesítést**

A Faluszövetség kezdeményezésére április hó 2-án, vasárnap, az Alföld mezőgazdasági problémáinak megbeszélése végett nagyfontosságú gazdaértekezlet volt Kiskunhalason.

Az értekezleten a Faluszövetséget Tölgyes István dr. igazgató képviselte, az Országos Központi Hitelszövetkezetet Wanke Gusztáv, az elnöki osztály főnöke, a Hangya-szövetkezeti központot Bokor Ervin dr. igazgató, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarát Gesztelyi Nagy László dr. igazgató, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségét Pártos Szilárd dr. szerkesztő-titkár, Megjelent az értekezleten Antal István dr. miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője, a Szövetkezetek Szövetségének korábbi titkára is. Majdnem kivétel nélkül résztvettek az értekezleten a kiskunhalasi köztisztviselők és gazdátársadalmi szervezetek kiküldöttei is. Ott voltak Fekete Imre dr. polgármester, Kusztos Károly dr. h. polgármester, Paczolay Győző dr. a városi adóhivatal vezetője, Scántó Emánuel, a kir. adóhivatal vezetője, Guál Jenő tanácsjegyző, Halász D. Sándor dr. városi tanácsos, Kovács Géza dr. közjegyző, Kis-Pál Sándor kiskgazda, Kucsera Miklós dr. a hitelszövetkezet igazgatója, Nagy-Pál Ferenc dr. ügyvéd, Farkas Elek földbirtokos, a kiskunhalasi Hangya elnöke, Nagy-Pál Ferenc földbirtokos, Tegzes Károly földbirtokos, Török István, az alsószálási gazdakör elnöke, Mészöly Károly földbirtokos, Schnautiger Sándor, az Ipartestület alelnöke, Tóth Miklós építész, Szabó Zsigmond ref. lelkész, Kovács István kanonok, Monda Béni gazdálkodó, olvasóköri elnök, Horváth Ferenc gazdasági népiszkolai igazgató, Nagy-Pál Sándor földbirtokos, Gyenizse Lajos földbirtokos, Kecses Imre kat. nyilvántartó, Szalay Gábor gimnáziumi tanár, özv. Szabó Sándorné, a világ-hírű kiferkorte termelője, Pászit Antal földbirtokos, Fésüs György dr. közjegyző, Pető Jenő dr., a járásbíró elnöke, Mészöly István ny. járásbíró elnök, Baki Károly birtokos, Hudy András, a Hangya szövetkezet igazgatója, Kiss O. Imre, a

hitelszövetkezet alelnöke, Horváth Imre földbirtokos, ügyvéd, Sándor József városgazda és számos helybeli, valamint sok környékbeli gazdátársadalmi egyesület, olvasóköri és Faluszövetség küldöttsége.

Mezőgazdaság- fejlesztő törvényt!

Az értekezletet Medveczky Károly dr. gazdasági főtanácsos, a kiskunhalasi Gazdasági Egyesület elnöke nyitotta meg és bevezető beszédében reámutatott az Alföld közigazdasági jelentőségére, kiemelve a gyümölcs- és a zöldségtermelés fontosságát, valamint a baromfitenyésztés, méhészet, selemtenyésztés, stb. felkarolásából származó előnyöket. Wanke Gusztáv, az OKH elnöki osztályának főnöke, Schandl Károly dr. ny. államtitkár, országgyűlési képviselő üdvözlését tolmácsolta, aki fontos hivatali elfoglaltsága miatt az értekezleten sajnálatára nem vehetett részt. Az OKH képviselője részletesen ismertette a szövetkezeti hitelezés jövő feladatait és ebben az irányban eddig történt intézkedések jelentőségét. Gesztelyi Nagy László dr. a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója, az Alföld égető kérdéseinek egyik legfáradhatatlanabb szószólója számos példával bizonyította az alföldi gazdálkodás hátrányait és megjelölte azokat a járható utakat, amelyekben még a mostani nehéz viszonyok dacára is meg lehet találni a segítés módjait. Kimutatta, hogy a kisemberek által termelt cikkek milyen nagy helyet foglalnak el exportunkban. A vasuti tarifa terén mutatkozó súlyos visszásságokkal foglalkozott, majd sürgette a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényt, mert ha van iparfejlesztő törvény, akkor egy agrár-országban — mondotta — miért ne legyen a mezőgazdaság fej-

lesztését szolgáló törvény is. Bokor Ervin dr., a Hangya igazgatója, a szövetkezeti termelés és értékesítés jelentőségét, valamint az e téren elért eredményeket ismertette. Részletesen felsorolta a Hangyának a belföldi, valamint a külföldre irányuló értékesítés terén eddig elért kiváló eredményeit. Pártos Szilárd dr., a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének titkára, felszólalásában reámutatott arra a ferde helyzetre, hogy míg más termelési ágaknak megvan a központi hitelezési szervük, addig az agrárszövetkezetek ilyen szervvel még mai napig sem rendelkeznek.

Alkotó munkát párt- politika nélkül

Antal István dr. miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője a felvetett kérdésekhez hozzászólván, hangsúlyozta, hogy örömmel tett eleget az alföldi értékelésre szóló meghívásnak és ugyis mint alföldi ember, ugyis mint a Szövetkezetek Szövetségének egykori tisztviselője szívesen vesz részt ezekben a nagyfontosságú és az egész Alföld jövőjét jelentő gazdasági kérdéseknek megbeszélésén. Megnyugvással látja a magyar alkotó erő megnyilvánulását ezen az értekezleten, ahol a napi és pártpolitikát érintő kérdések kikapcsolásával, a mezőgazdaság előbbrevitelének ügyéről lévén kizárólag szó, pártállásra való tekintet nélkül, megértő, közös munkára tudtak minden érdeklődőt egybegyűjteni.

Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója, az értekezleten elhangzottak jelentőségére reámutatva, felszólalásában sürgette a kisebb termelési ágak felkarolását, mert ezáltal is igen sok kisembernek válik lehetővé a megélhetése. Mindazon gazdasági előnyö-

ket azonban, amelyek társadalmi, vagy törvényhozási uton egy gazdasági fellendülés lehetőségét lesznek hivatva biztosítani, csak úgy tudjuk teljes mértékben javunkra fordítani, ha a nép széles rétegeinek mezőgazdasági műveltségét emeljük. Arra kell törekednünk, hogy a nyugati államok magas mezőgazdasági kultúráját a sajátos hazai viszonyoknak megfelelően itthon is meghonosítsuk és ezáltal egyúttal tanítómesterei legyünk a hasonló talaj- és éghajlati viszonyokkal bíró keleti államoknak. Mig egyrészt a nyugati fogyasztó piacokat előnyös földrajzi fekvésükkel fogva kitűnő áruval tudjuk ellátni, másrésztlenyészállatokat, vetőmagvakat, stb., a keleti államokba kellene exportálnunk.

Egyed Izsák István kisbirtokos és mások hozzászólása után az értekezlet a következő határozati javaslatot fogadta el:

A határozati javaslat

1. Az értekezlet szükségesnek tartja a mezőgazdasági termelésnek a külföldi piacok igényeihez alkalmazkodó átszervezését, az Alföld homokos gyümölcssterületein az export szőlő- és gyümölcs-termelés nagyarányú kiterjesztésével.

2. A mezőgazdasági értékesítésnek szövetkezeti uton történő erőteljes és céltudatos kiépítését; amely a minőségi termelésre való áttérésnek egyik legmegfelelőbb eszköze.

3. A szövetkezeti hitelkérdés intézményes megoldását; a vidéki agrár-hitelintézetek megfelelő anyagi alátámasztásával.

4. A külföldi piacoknak és a mezőgazdasági exportlehetőségeknek megfelelő külkereskedelmi szerződések után való biztosítását.

5. A mezőgazdasági termelés és értékesítés érdekében a közlekedési és utviszonyok javítását, valamint az aránytalanul magas vasuti fuvardíj-tételeknek a mai terményárakhoz igazodó leszállítását.

6. A mezőgazdasági termelés és értékesítés érdekében az Alföld gazdasági és kulturpolitikai feladatainak sürgős megoldását.

7. Az alföldi erdőtörvény végrehajtását.

Az értekezlet elhatározta, hogy a fenti javaslatok alapján az illetékes kormányzati szervekhez felterjesztést intéz és a feladatok mielőbbi megoldásának ügyét állandóan sürgeti és napirenden tartja.

A mindvégig nagy érdeklődés mellett lefolyt értekezletről mindenki azal a meggyőződéssel távozott, hogy ha a pártpolitikai kérdések a küszöbön kívül maradnak, a magyar ember is végre megérti egymást!

Virágvasárnap . . .

Az Igazság, a Jóság és a Szeretet utban volt a szent város felé. Az Igazság a homlokán ragyogott, a Jóság a szeméből sugárzott, a Szeretet pedig szívében honolt a csodálatos embernek, akit a nép százezrei vártak, hogy pálmalevelet és virágot szórjanak utjára. Ő pedig jött isteni nyugalommal, angyali alázatossággal s olyan emberi megértéssel, aminő előtte soha, soha nem volt. Lelki szemei nemcsak az ujjongó tömeget látták, hanem a kárpitok mögül bosszút lihegő, tekintélyüket féltő Annásokot és Kaifásokat, a hatalmáért aggódó Pilátust s az aranyaitak görcsösen markoló farizeusokat is. Láttott és tudott mindent, a saját hálós tragédiájának kikerülhetetlen bekövetkezését is . . . És nem állott meg utjában, hogy véres sorsának végzettségét megmásítsa, mert példát akart mutatni az idők végtelenségéig az igazság örök diadalára, a jóság eréjére s a szeretet elmulthatatlanságára . . . Virágvasárnap . . . A világ rendjét megrendítő és átalakító isteni tragédia első felvonása. Az isteni tragédiáé, amelynek megrázó tanulsága soha idősebb nem volt, mint napjainkban, amikor népek és nemzetek milliói szórják a megértés virágait s engesztelődés palmaágait a békesség útjára s aggódva lesik az Annások, Kaifások, Pilátusok és farizeusok mesterkedéseit, hogy az igazság keresztrefeszítése mellett döntenek-e megint? Vagy megszállja őket a világ világossága, a virágvasárnap ujjongó hangulata, amelyet nem követnek a kinszenvedés gyötrelmes állomásai . . . Csak a világ feltámadása . . . ?

Dak vezessen-e világotalanul?

Őszinte, megható, egyszerű sorok érkeznek hozzánk, amelyekből a mai helyzet világosan sötétje komorlik elő. Arról értesítenek bennünket, hogy a mindinkább fojtogató szegénység miatt nem tudnak lapunkra előfizetni. Le kell mondaniok róla . . . Lemonadás . . . Dermesztő és zsbasztó szó. Talán az első éhhalállal küzdő találta ki, vagy az első harcos, akinek a szemét kiszúrták . . . Szomorú bizonyágot teszünk mi arról, hogy a magyar föld népe milyen emberfölötti megpróbáltatásokat él át napjainkban és sok olyat nélkülözni kénytelen, ami a boldog és gondtalan napoknak természetes velejárója volt. De ha ez így van, mint ahogy van is, akkor nem az-e célja és kötelessége a magyar kizsádatársadalom minden gondolkodó tagjának, hogy e lehetetlen gazdasági állapot megváltoztatására törekedjék s a normális viszonyok eléréséért minden megengedett eszközzel küzdjön is? Kell-e azt ma egy értelmes gazdának magyaráznunk, hogy

e küzdelemben mit jelent a sajtó, amikor a kartelek és nagytőkék hatalmas lapjai dolgoznak — a mások érdekeiért az övével szemben? A magyar kizsádat nem csukhatja le szemét, hogy a világ folyásáról semmit se tudjon és lásson, mert akkor úgy járhat, mint a mesebeli vak, aki a világtalant vezette. Az ilyen tapogatózókat pedig könnyen kijátszák a szemfülesek, akiknek táboruk nincs is, csak — sajtójuk van. Vigyázat, kizsádat és földműves testvérek, a fegyvert ki ne adjátok kezetekből, mert önvédelmi harcokat veszítitek el! Nem láttok tisztán és vak eszközei lettek a ti érdekeitek keresztvezőinek! Ha valaha, éppen most van az ideje annak, hogy a legkeservesebb áldozatok árán is ragaszkodjatek a tisztánlátásotokhoz . . . Önvédelmi harc ma az egész világ. Azt folytat most minden nemzet és minden társadalmi osztály. Annak pedig a sajtó ad hangot. A „Vasárnap” mint a Faluszövetség hivatalos lapja, a kizsádat és földmunkások érdekeinek szószólója. Csak akkor emelheti fel szavát kellő sullyal, ha minél több tisztánlátást akaró földművelő sorakozik melléje. Mert a harcot még az is megnyerheti, akit földretepernek, de aki feladta, az — soha! Mi nem adjuk fel, az bizonyos . . .

Reviziót!

Az angol alsóházban több képviselő interpellációjára válaszul, Hailsham lord, angol hadügyminiszter kijelentette, hogy szerinte a Mussolini-féle javaslatokat a béke biztosításának és fenntartásának komoly kívánsága sugalmazta. Ha az Európa közötti hatalmak együttműködés kísérlete meghiusul, akkor Európa igen rövid időn belül ellenséges táborokra szakad.

*

Egy francia lap azt írja, hogy a franciáknak első gondja a békéért való küzdelem. Már pedig kétségtelen, hogy a béke egyik feltétele az, hogy a békeszerződések egyes rendelkezéseit vizsgálat alá vegyék. Egyes rendelkezések tényleg sértik a méltányosságot, sőt ellentétesek a józan ésszel is. Nem az a feladatunk, hogy elfogadjuk ezeknek a kiigazítását, hanem az, hogy magunk tegyünk erre javaslatot.

*

A revizióellenes francia lapok továbbra is fenntartják azt az álláspontjukat, hogy a békerekvizió célszerűségének elismerése a gyakorlatban háborút készít elő. Azt írják, hogy Közép- és Kelet-Európában a nemzeti-ségi viszonyok annyira bonyolultak, hogy a mostani igazságtalanságok orvoslása még nagyobb igazságtalanságokra vezet. Ha kívánatos is lenne a határok kiigazítása, akkor sem lehet hozzájárulni ahhoz, hogy nem né-

met és nem magyar lakosokat juttassanak német és magyar uralom alá. Arról azonban bölcsen megfedekeztek, hogyha ezt az elvet vallják, hogyan juttathattak mégis magyar lakosokat idegen uralom alá?

A legelőkelőbb angol külpolitikai folyóiratban Normann Angell, híres író és volt képviselő azt írja, hogy a békediktatura az egyetlen faja a diktatúrának, amelyet a művelődésnek örömmel kell üdvözölnie. Anglia csak a béke fenntartására, nem pedig a határok fenntartására vállalt kötelezettséget. A határokat nemcsak hogy nem kell biztosítani, sőt ellenkezőleg, mindent el kell követni, hogy jelentőségüket csökkentjük, főként a kisebbségi jogok védelmére és a nemzetek közötti egyenjogúság biztosítására. Ha a nagyhatalmak nem dolgoznának egymás ellen és képesek volnának összefogni, akkor könnyen lehetne olyan helyzetet teremteni, amely még önző szempontokból is előnyösebbé tenné bizonyos nemzetek számára, hogy megadják a szükséges engedelményeket.

BELPOLITIKA

A hadirokkantak ügye a nemzeti becsület ügye

A hadirokkantjavaslat vitája a múlt héten is folytatódott. Müller Antal a hadirokkant-alap jövedelmi forrásaiként a Károlyi-vagyon 50 százalékát, a háborus nyereségek megadóztatását, a hadmentesség megadóztatását, a kártyát, a sorsjegyet és a totalizátort jelölte meg. Kérte, hogy a hadirokkantak érdekében végké felülvizsgálat alá a trafik, italmérési, házalási, ószeresi, zsidóügyi, vásárcsarnoki és piaci árusítási engedélyeket. Pintér László szerint a javaslatnak egy főhíbjája van még pedig az, hogy a magyar szegénység koldustárszóját akasztották a nyakába. De ez a javaslat mégis javulást hoz a multtal szemben. Az a véleménye, hogy ezzel a javaslattal még nincsen lezárva a hadirokkantokról való gondoskodás köteletségének kérdése, jönnie kell a hadikölcsönkérdés rendezésének is. Zsigmondy Gyula szerint az adott helyzetben és a mostani gazdasági viszonyok között a miniszterelnök mindent megtesz a rokkantak érdekében. Patacsi Dénes örömmel üdvözölte a javaslatot, bár tudja, hogy a hadisérülteknek nem biztosítja érdemeik szerint azt a javadalmat, amit pártkülönbőség nélkül minden képviselő kíván nekik. A miniszterelnök nagy érdeműl tudja be, hogy amit elhanyagoltak a jobb időkben, azt most a válságos időkben akarja helyrehozni. Nem kívánja azt, hogy a tisztii csoport járulékát le-

csökkentsek, hanem azt kívánja, hogy a legénységi csoportot emeljék fel. Simon János tiltakozott az ellen, hogy amikor a rokkantak nagy része nyomorog, vannak olyanok, akik 800—1000 pengős nyugdíjat élveznek és mellette trafikjogosítványt kapnak. A rokkantak javára meg kell adóztatni azokat, akik a világháboruban nem vettek részt. Jánossy Gábor a rokkantak helyzetének javítására több elgondolást említ. Azok, akiknek havi jövedelme 6000 pengőn felül van, adjanak havonta önként 1000 pengőt a rokkantaknak. Minthogy ezek száma körülbelül 1650, máris 2 millióval lehet emelni a rokkantak járulékát. Bár a kártyajátékot erkölcsellenek tartja, de ha már a művelt nyugaton beveszik, miért ne állíthatnánk fel mi is a Margit-szigeten játékkaszinót, amelynek jövedelméből szintén lehetne a hadirokkantaknak juttatni. Vitéz Hadházy Ferenc szerint a törvény feltétlenül jószándéku, de mégsem eléggé kielégítő. Ennek két oka van. Az egyik az, hogy a hadirokkantkérdés minden magyar embernek a szívébe gyökerezett és nincs az az áldozat, amit ne kevesel-nénk. A másik ok: a nyomorúság. Ennek következtében ő sincs megelégedve a javaslattal, bár a viszonyok súlyosságánál fogva azt elfogadja.

A felsőház elfogadott három törvényjavaslatot

A felsőház Wlassics Gyula báró elnöklésével tartott ülésen letárgyalta a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, melyet elfogadott. Ugyancsak elfogadta az üzleti hirdetések korlátozásáról és az állami kölesön felvételéről szóló törvényjavaslatokat is.

A „Faluszövetség” népfőiskolai előadásokat rendezett Kiskunlacházán

A kiskunlacházi Faluszövetség és keresztény ifjúsági egyesület meghívására a „Falu” Országos Földmivesszövetség népfőiskolai jellegű előadásokat rendezett. Március hó 26-án Tölgyes István dr. gazdasági tanácsos, a Faluszövetség igazgatója, tartott előadást a mezőgazdasági termelés átszervezésével kapcsolatos kérdésekről. Április hó 2-án pedig Végh Jenő okl. közigazda „Mezőgazdaságunk helyzete a világválságban” címen tartott előadást. A helyi gazdaközönség, különösen pedig a gazdaifjúság igen nagy érdeklődést tanúsított az előadások iránt s résztvett az előadásokat követő szakszerű megbeszéléseken. Az előadásokért Bak Gábor főjegyző, illetőleg Szabó Balázs ref. lelkes mondottak az előadónak köszönetet. A népfőiskolai előadások még folytatódnak Kiskunlacházán.

Mussolini

fasiszta módon üdvözli az előtte elhaladó milliókat.

VILÁGKRÓNIKA

A párisi boszorkánykonyha

Az angol miniszterelnök emlékeztes római látogatása hallatlan mértékben felkavarta a világpolitika hullámaival s azóta külügyminiszterek és diplomaták serege foglalkozik azzal, hogy Mussolininek nagyjelentőségű tervét, amely az Európában és Európán kívül való együttműködéssel békerekvizóra, a jogegyenlőség fokozatos megvalósítására kívánta kötelezni a négy európai nagyhatalmat, meggyöngyítsék. Ezeknek a mesterkedéseknek főszéke Párisban van. A franciák európai hatalmi helyzetüket féltik ettől a tervtől, természetes tehát, hogy igyekeznek annak életét a lehetőségig tompítani. A Párisban sürgölődő diplomaták között legserényebb tárgyaló fél Titulescu, a román külügyminiszter. A francia minisztertanács hosszan megvitatta az angol és az olasz terveket és a tanácskozások eredményeképpen egy harmadik tervezetet készített el. Az eddig kiszivárgott hírek szerint a négy nagyhatalom minden elhatározásába mint egyenjogu tényezőket a kisantant-államokat is bele akarják vonni. Ez annyit jelent, hogy nem minden egyes államnak az egyenjogúságát, hanem csak a kisantant-államokét ismernék el. Franciaország, az eddigi értesülések szerint, nem utasítja vissza kerekén sem az olasz, sem az angol tervezetet, de különböző ellenjavaslatokat tesz. Az angol miniszterelnök a párisi angol nagykövet útján eljuttatta a francia kormányhoz az új négyhatalmi egyezmény-tervezet szövegét. Az új terv Mussolini tervezetével szemben fontos kérdésekben eltérést mutat. Az

A közmunkák a közeli napokban megindulnak

angol emlékirat három irányban módosította a Mussolini-féle eredeti javaslatot: a békeszerződések revíziójára vonatkozó célzásokat tompította, úgy, hogy a békrevízió most feltételes és a legalantasabb szerepet játssza a szerződésben; az angol leszerelési terv körüli megegyezés lesz a négy nagyhatalom megegyezésének bevalótt főcélja; hangsúlyozza, hogy mindent a Népszövetség keretén belül és annak szervezete által kell tenni. Ezek a módosítások a tervet jelentéktelenné teszik. Az eredeti MacDonalddal—Mussolini tervezetnek az volt a lényege, hogy a Népszövetség szerepét a négy nagyhatalom együttműködése vegye át és a békrevíziót engedje jobban előtérbe nyomulni, mint Európa megbékítésének egyik feltételét. Mindezt most elejtették és határozatlan ígéretekkel pótolták.

Az osztrák kormány erélyes intézkedései

Az osztrák köztársaság területén egyre nagyobb arányokat öltenek a különböző politikai pártok fegyveres és egyenruhás alakulatai között való összetűzések. Ezek indították arra az osztrák szövetségi kancellárt, hogy Ausztria egész területén elrendelje a szociáldemokrata köztársasági védelmi szövetség feloszlását. Egyben pedig megtiltotta a szövetség egyenruhájának és jelvényeinek viselését. A rendelet megokolása hivatkozik arra, hogy a védelmi szövetség alakulatai és tagjai az elmúlt években a közrendet és nyugalmat ismételtelen megzavarták és különböző erőszakosságokat követtek el a lakosság egyes részei, valamint az állami végrehajtó szervek ellen és több ízben áthágták a törvényeket. A feloszlott védőszövetség eddigi taglétszámát kereken százezer emberre becsülik.

A németek zsidóellenes bojkottja

A német nemzeti szocialista pártvezetőség április hó elsején nagyarányú tiltakozó mozgalmat indított a zsidóság külföldi németellenes lázító hadjárata ellen az egész német birodalom területén. A bojkottmozgalom egy napig tartott. Ezalatt nem volt szabad a vásárlóknak zsidó üzletekbe belépni, az összes zsidó boltokat feltűnő módon megjelölték, az üzletek ajtajaiban pedig a nemzeti szocialista rohamosztatok emberei őrködtek és felszólították az ilyen üzletekbe vásárlás céljából belépni óhajtókat, hogy a vásárlástól tartózkodjanak. Egyes helyeken azokat, akik mégis bementek zsidó üzletekbe, a rohamosztatok tagjai lefényképezték. A bojkottmozgalom nemcsak a kereskedőkre, hanem a zsidó ügyvédre, orvosokra, bírákra és hivatalnokokra is kiterjedt. Az egész mozgalom a legteljesebb nyugalomban zajlott le a német birodalom egész területén.

A 33-as országos bizottság április hó 3-án ülést tartott. Napirend előtt Sigray Antal gróf kérdést intézett a kormányhoz, hogy a tervbevevett közmunkák mikor indulnak meg. A munkanélküliségre való tekintettel szükségesnek tartaná, hogy ha a közmunkákat minél előbb megkezdhenek.

Imrédy Béla pénzügyminiszter válaszolt a felszólalásra. Kijelentette, hogy a tervbevevett közmunkákkal kapcsolatban minden előmunkálat teljes mértékben megtörtént és mivel a szükséges összegeket a pénzügyi kormányzat az illetékes minisztériumoknak azonnal folyósítja, reméli, hogy a közmunkák a legközelebbi napokban már tényleg meg is indulnak. Tudomása szerint egy a kereskedelemügyi miniszter, mint a földmívelésügyi miniszter a hatáskörükbe tartozó közmunkák előkészítését már befejezték, s így semmi akadályja nincs annak, hogy a közmunkák a közeli napokban megindulhassanak.

Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter kijelentette, hogy az armenizáló munkálatok azonnal megindulnak, mihelyt a szükséges összegeket a társulatok számára kiutalhatja. Mivel a pénzügyminiszter a kiutalást a közeli napokra kilátásba helyezte, ennek következtében a munkálatok sürgős megindítását elrendeli. Egyetlen tervbevevett beruházást nem indíthat meg a tavaszi hónapokban: a tervezett gyümölcsösök létesítését. Ez azért nem történhet meg, mert a talajt szakszerűen elő kell készíteni és a beültetendő területeket előbb talajvizsgálat alá kell venni. Utalt azonban arra, hogy ez még a tavasz, illetve a nyár folyamán megtörténik és így a gyümölcsösök telepítésére alkalmas őszi idő beálltával ez is megtörténik.

Biró Pál bejelentette, hogy az ugynevezett ipari munkaszervező intézet, amelynek ő az elnöke, szintén letárgyalta az összes munkálatok kérdését és a munkálatokat még husvét előtt megindítja.

Ezután Temesváry Imre előadó ismertette a cukorrépatermeléssel és a cukorgyártással kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról szóló rendelettervezetet. Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy az ideai cukorrépatermelési megállapodásnak nagy előnyei vannak a múlt évvel szemben. A bizottság a miniszter felszólalása után a rendelettervezetet általánosságban és részleteiben változtatlanul elfogadta.

A kereskedelmi minisztérium közmunkái

Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter legutóbb nyilatkozatot tett a tárcája keretében esedékes közmunkákról és a küszöbön álló intézkedésekről.

— Már aláírtam az 1.4 millió pengős vármegyei kölcsön felvételének engedélyezésére vonatkozó iratot, — mondotta a miniszter. — Ezt az összeget a transzferpénzekből hasítjuk ki és a vármegyék ugynevezett be-kötő utakat fognak ebből építeni. Ez a vármegyei utépítés kiegészíti az in-szermunkák során 2 millió pengős ke-retre terjedő utépítési munkálatokat. Már a jövő héten megindul a buda-pest—kecskeméti utvonal építése is, ami közel 9 milliós munka. A fedezetet 16 félvára terjedő hitel nyújtja a költségvetések keretében. Az első két félvéri részlet már az új költségvetésben helyet foglalt. Aláírtam továbbá a Boráros-téri hid alépitményi földmunkáinak versenytárgyalásra való kiírását. Ez körülbelül 1—1.5 millió pengős munka. Egy-két hónapig fog tartani, amíg a pályázatok beérkeznek és felülbíráltatnak, de remélem, hogy a nyár elején maga a munka is megkezdhető lesz. A hid vasszerkezeti részeit már gyártja az Állami Gépgyár és a munka tekintélyes része el is készült.

A cukorrépa-rendelet

A cukorrépa termelését és a cukorgyártással kapcsolatos kérdéseket szabályozó rendeletet a hivatalos lap április hó 4-iki száma közölte. A rendelet kiadásának szükségességét és tartalmát az alábbiakban ismertetjük:

A cukor világgiazi helyzetének állandóan kedvezőtlen alakulása mellett a cukorgyártásban és következtés-képpen a cukorrépatermelésben is fenn kell tartani azokat a korlátozó-sokat, amelyek az elmúlt évben érvényben voltak és amelyeket 1932-re vonatkozóan már kormányrendelet szabályozott. Tekintettel arra, hogy egy a korlátozás nagysága, mint annak módja 1933-ban is ugyanolyan kell, hogy legyen, mint 1932-ben volt, a most megjelent kormányrendelet így lényegileg teljesen azonos a tavalyi 1800/1932. M. E. számú kormányrendelettel.

A rossz piaci viszonyok által megokolt és a tavalyi azonos termelési korlátozások ellenére az idén mégis sikerült a cukorrépatermelés terén az elmúlt évhez képest a gazdatársadalom szempontjából és szociális szempontból előnyösebb helyzetet biztosítani. Ilyen előny, hogy a tényleg bevetésre kerülő cukorrépatermelés az idén körülbelül 5000 hoddal nagyobb lesz, mint tavaly volt, ami szociális szempontból előny, mert ez a terület-növekedés hozzávetőlegesen 200.000 napszámtöbbletet jelent. Ilyen előny továbbá, hogy a cukorrépa átvételi ára ugyanaz marad, mint ami tavaly volt, annak ellenére, hogy a répa termelési költségei csökkentek.

A kormány az egész ország területére megállapította a kéményseprési díjakat

Mikor és mennyit kell fizetni a kéményseprőnek?

Tanyai községeknek nem kell igénybevenni a kéményseprő munkáját

A kereskedelmi miniszter 10.219. szám alatt rendeletet adott ki a kéményseprési díjak megállapítása tárgyában.

A rendelet szerint a súlyos gazdasági helyzet indokolta teszi a kéményseprési díjak tekintetében az ország egész területére kiterjedő általános irányelvek megállapítását. Kis- és nagyközségekben, valamint törvényhatósági jogú és megyei városokban a kéményseprő iparos részéről 1933. évi március hó 31. után végzett munkákért járó díjak nem haladhatják meg az alább felsorolt díjakat.

Tanyai rendszerű községek és városok külterületén egymástól távol és szétszórva fekvő tanyái, vagy puszta épületek kéményei kéményseprő által való tisztítás kötelezettsége alá nem esnek. E kémények után, ha azok tisztításánál a kéményseprő munkáját nem veszik igénybe, kéményseprési díjat nem kell fizetni.

Ez a rendelkezés irányadó a városok és községek szőlőhegyein épült présházákra és az ott épült, legfeljebb egyszoba-konyhás épületekre is.

Mindez azonban nem mentesíti a háztulajdonost az alól a kötelezettség alól, hogy kéményének tűzrendészeti szempontból szükséges tisztántartásáról gondoskodjék

Abban a kérdésben, hogy valamely épület mentes-e a kéményseprési díjak fizetése alól, a háztulajdonos és a kéményseprő-iparos között felmerült vita esetében az iparhatóság dönt.

Kis- és nagyközségek.

I. csoport. Csak kéményseprővel végezhető munkák és azok díjai a következők:

1. Egy földszintes épület kéményének egyszeri tisztítása, tekintet nélkül a kémény szerkezetére és anyagára 18 fillér.

2. Minden további épületosztály (emelet) után 6 fillér.

3. Az egész éven át rendszeres használatban lévő kéményért (havonta egyszer, évenként 12-szer seperve) az 1., illetve 2. tétel alatti díjak tizenkétszerese fizetendő

4. A csak a téli, vagy csak a nyári félévben rendszeres használatban lévő kéményért (hatszori seprés) az 1., illetve 2. tétel alatti díjak hatszorosa fizetendő.

5. A gyakoribb tisztogatást igénylő kéményeknél az 1. és illetve 2. alatti díjak arányos többszöröse fizetendő.

6. Egy új kémény átvizsgálásáért (első tisztítás, lehuzás, legolyózás) 50 fillér.

7. Kéménytoldalék tisztításáért az első méter után méterenkint 6 fillér.

8. Füstcsatornák tisztításáért két betorkoláskor 12 fillér, minden további betorkoláskor 6 fillér.

II. csoport. A kéményseprő, vagy a háztulajdonos, vagy cselédje által is végezhető munkálatok:

9. Takaréktűzhely tisztítása 1 sütővel, vagy sütő nélkül (2 m. hosszúságig a cső is bennfoglaltatik) 16 fillér. Takaréktűzhely tisztítása 1 sütővel és 1 üsttel, vagy 2 sütővel 24 fillér. Takaréktűzhely tisztítása két sütővel és 1 üsttel, vagy 3 sütővel 30 fillér. Takaréktűzhely tisztítása nagyobb vendéglőkben, kórházakban, urasági konyhákban 50 fillér.

10. Kályha (szobafűtésre) tisztítása: beleértve 2 m. hosszú cső tisztítást, kisebb 16 fillér, nagyobb 20 fillér.

11. Fürdőszobakályha tisztítása 20 fillér.

12. Csak a csövek tisztítása, vagy a 9—11. tételek alatt említett 2 méteren túl terjedő csövekért méterenkint 6 fillér

13. Gyárkémények egyszeri tisztításáért méterenkint 40 fillér.

14. Mosó vagy melegítő katlan tisztítása 20 fillér.

15. Cserépkályhák, szárítók, fűtőházi füstfogók, gázfűtőkazán, gyárüzemi gőzkazán és más itt fel nem sorolt fűtő vagy fűstvezető szerkezet tisztítása egység szerint.

Félreértések elkerülése végett ismét hangsúlyozzuk, hogy a második csoportban felsorolt munkálatokat a

háztulajdonos nem köteles kéményseprővel végeztetni.

Törvényhatósági és megyei városok.

I. csoport. Csak kéményseprővel végezhető munkák és azok díjai a következők:

1. Egy földszintes épület kéményének tisztítása tekintet nélkül a kémény szerkezetére és anyagára 16 fillér.

2. Minden további épületosztály (emelet) után 6 fillér.

3. Az egész éven át rendszeres használatban lévő kéményért (havonta egyszer, évenként tizenkétszer seperve) az 1., illetve 2. tétel alatti díjak tizenkétszerese fizetendő.

4. Csak a téli, vagy csak a nyári félévben rendszeres használatban lévő kéményért (hatszori seprés) az 1., illetve 2. tétel alatti díjak hatszorosa fizetendő.

5. A gyakoribb tisztogatást igénylő kéményeknél az 1. és illetve 2. alatti díjak arányos többszöröse fizetendő.

6. Egy új kémény átvizsgálásáért (első tisztítás, lehuzás, legolyózás) 50 fillér.

7. Kéménytoldalék tisztításáért az első méter után méterenkint 6 fillér.

8. Füstcsatornák tisztításáért: két betorkoláskor 12 fillér, minden további betorkoláskor 6 fillér.

II. csoport. A kéményseprő vagy háztulajdonos, vagy cselédje által is végezhető munkálatok.

9. Takaréktűzhely tisztítása 1 sütővel vagy sütő nélkül (2 m. hosszúságig a cső is bennfoglaltatik) 20 fillér.

Takaréktűzhely tisztítása 1 sütővel és 1 üsttel vagy 2 sütővel 30 fillér. Takaréktűzhely tisztítása 2 sütővel és 1 üsttel vagy 3 sütővel 40 fillér. Takaréktűzhely tisztítása nagyobb vendéglőkben, kórházakban, urasági konyhákban 60 fillér.

10. Kályha (szobafűtésre) tisztítása: beleértve 2 m. hosszú csőtisztítást, kisebb 20 fillér, nagyobb 30 fillér.

11. Fürdőszobakályha tisztítása 30 fillér.

12. Csak a csövek tisztítása vagy a 9., 11. tételek alatt 2 méteren túl terjedő csövekért méterenkint 6 fillér.

13. Mosó- vagy melegítő katlan tisztítása 30 fillér.

14. Gyárkémények egyszeri tisztításáért méterenkint 40 fillér.

15. Cserépkályhák, szárítók, fűtőházi füstfogók, gőzfűtőkazán, gyárüzemi gőzkazán, különleges szerkezetű kályhák és más itt fel nem sorolt fűtő- vagy fűstvezető szerkezet tisztítása egység szerint.

„Áll a malom, áll a vitorlája.”
Hajduböszörményi városszéli kép.

Gazdaggyűlés Kocsord községben

A mátészalkai téli gazdasági iskola ifjúsági önképző gazdaköre, a vármegyei gazdasági egyesülettel karöltve, legutóbb Kocsord községben gazdag műsoru, népes vándorgyűlést tartott. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a téli iskolai gazdaifjúság, — dacára annak, hogy vizsgájuk már megvolt — teljes számban, kivétel nélkül beutazott a gyűlés napján Mátészalkára, honnan gyalog mentek zárt sorokban, énekszóval Kocsordra.

A kocsordi templom előtt az ifjúságot a község elöljárósága és a gazdatársadalom élén, Szabó János ref. lelkész fogadta, kinek üdvözlő szavait és a szeretetteljes fogadtatást Sebestyén Jenő téli gazdasági iskolai igazgató köszönte meg. Az istentisztelet után az elemi iskola udvarán folyt le a gyűlés. Sebestyén Jenő igazgató üdvözölte a megjelenteket és felhívta a gazdatársadalom figyelmét arra, hogy a boldoguláshoz kellő szaktudásra, de amellet szervezetszervezésre és tömörülésre is szükség van. Utána Nagy Sándor ifjúsági elnök megnyitotta a gyűlést és elimádkozták a Nemzeti Hiszekegyet. A tárgysorozat első száma Balogh Gyula matolcsi gazdaifju előadása volt a *talajnedvesség megőrzéséről*. Tartalmas előadásához Józsa Albert mándi és Juhász Gyula nyircsaholyi gazdaifjak szövegeket hozta bátor fellépéssel. Ezután kezdődött a gyűlés legszebb része: a *Magyar dal* című melodráma, a magyar történelem főbb mozzanatai a honfoglalástól kezdve napjainkig, költeménybe öntve és a darabba illő énekszámokkal tarkítva, melyeket az ifjúsági dalárda három szövege mellett adott elő. Kellemes meglepetést keltett Vargu István fehérgyarmati ifju tenor. Fekete Gusztáv nyirmeggyesi ifju basszus szólója és Juhász József penyigéi ifju szavalata.

A melodráma után lépett az emelvényre Szabó Miklós matolcsi ifju és a gyümölcstermelés fontosságáról tartott szabadelőadást. Az elnök felszólítására hozzászóltak az előadásról Juhász Antal kömörői és Kuszák Antal ópályi gazdaifjak, főleg azt hangoztatva, hogy csak ugy érdemes gyümölcstermeléssel foglalkozni, ha megvan a kellő szaktudás hozzá. Pápay Károly nemesborzovai gazdaifju hozzászólásában elmondta, hogy miképpen jár majd el a gyümölcsösük rendbehozatalában. Bihari Bernát fülöpösi gazdaifju szavalta el azután Sajó Sándornak: „Magyar Ének 1919-ben” című költeményét, olyan megőrző erővel és átérzéssel, hogy könyveket csalt ki a közönség szemeiből.

A gazdaifjak szereplése után Madarassy Géza dr., a vármegyei gazdasági egyesület ügyvezető-alelnöke szólalt fel, beszédében azt hangoztatva, hogy hazánkban a lakosság legna-

gyobb százalékát kitevő gazdatársadalom anyagi megerősödését kell elősegíteni, amelyet azzal szolgálhatunk legnagyobb mértékben, ha a magyar gazdatársadalom szervezését megkezdjük.

Az elismeréssel fogadott beszéd után Ujfaluassy Lajos földbirtokos emelkedett szólásra, aki ugyancsak megállapította, hogy a magyar gazdatársadalom, csak abban az esetben remélheti jelenlegi sivár helyzetének javulását, ha a nagyipar és nagytkö példája nyomán, maga is szervezke-

dik és így, mint egyenlő fél veszi fel a küzdelmet. *Egységes magyar agrárköztudatnak kell áthatni az egész magyar gazdatársadalmat a főuri kasztélyoktól a mezőgazdasági munkások kis házacskájáig, mert érdekeik azonosak.*

Végül Madarassy Géza dr. javasolta a községi gazdakörnek Kocsord községben való megalakítását, amit a jelenlévő gazdák egyhangú lelkesedéssel elfogadtak. A gazdaggyűlés a Himnusz elénekzése után, lelkes hangulatban ért véget.

Tizenkét dolgozat érkezett revíziós pályázatunkra

A Vasárnap március hó 5-én megjelent 10-ik számában tettük közzé *harmadik versenyünket, a revíziós pályázatot*. A pályamunkák beküldésére kitézött határidőig, április hó elsejéig, tizenegy olvasónk, összesen tizenkét dolgozatot küldött be; egy olvasónk ugyanis két munkával pályázott.

A pályázaton résztvevők névsora a következő:

Ifj. Józsa Lajos (Tiszaderzs), Kele-

men László (Szentegát), ifj. Kulcsár Pál fitos (Csesztreg), ifj. Laczó Sándor (Ispánk), idősb. Nagy Kálmán (Hajdubagos), Nagyistók József (Csongrád), Surányi Szortsik István (Borsosberény), Szabó Géza (Alsódörgicse), ifj. Szabó Lajos (Konyár), ifj. Szabó Lajos (Somogygyőző) és Török Sándor (Jászfelsőszentgyörgy).

A pályázat bírálati jelentését egy később meghatározandó időpontban közöljük.

A „Faluszövetség” több száz ceglédi gazda részvételével 3 napos tanulmányutat rendez Budapestre

Érdekes tervet valósít meg a Faluszövetség a közeljövőben, Cegléd város iskolán kívüli népművelési bizottságával együtt. A ceglédi határban élő tanyák népe még Cegléd városát is igen ritkán keresheti fel a nagy távolságok miatt. A székesfővárost, annak történelmi emlékeit, kulturális, egészségügyi és gazdasági intézményeit pedig legfeljebb csak hírből ismeri. A Faluszövetség éppen ezért tervbe vette, hogy a tanyák lakosaiból többszáz főnyi csoportot felhoz 3 napos tanulmányutra Budapestre, hogy így a falu népét közelebb hozza a fővároshoz. Április hó 4-én délelőtt, a tanyai tanítóság részvételével, értekezlet volt a ceglédi városházán ebben az ügyben. Az értekezleten a Faluszövetséget Wieser Béla központi titkár képviselte és beszámolt a tanulmányut ügyében eddig végzett lépésekről. A Faluszövetség mindent elkövetett, hogy a tanulmányut minél olcsóbb költséggel rendezze meg, hogy így a szegényebb és tanulni vágyóbb tanyai lakosoknak is lehetővé tegye a részvételt. A bizottság örömmel vette tudomásul a Faluszövetség intézkedéseit és bejelentették, hogy az egyes tanyai iskolákban vetített képek és működő előadásokat rendezték a tél folyamán, melyeknek jövedelméből a szegényebborsu gazdák költségeihez hozzájárulnak. A tanulmányut során a

gazdák megtekintik a Mezőgazdasági Múzeumot, a királyi várat, a Nemzeti Múzeumot, az Állatkertet, a Parlamentet. Egyhangú lelkesedéssel elhatározták azt is, hogy a tanulmányut résztvevői koszorút helyeznek Kossuth Lajos szobrára, valamint hálaük jelekül megkoszorúzzák Nagyatádi Szabó István szobrát is.

Mi is az a kényszer-egység?

A kormány komoly tárgyalás alá vette azt a kérdést, miképpen lehetne a csődön kívüli kényszer-egységet, amit a bírósági eljárásban a gazdák most is köthetnek, a mezőgazdaságban bíróságon kívül is lehetővé tenni. E kérdésben súlyos nehézségekkel kell megküzdeni. A megoldást a többi közt az is nehezíti, hogy a mezőgazdasági lakosság széles köreiben a kényszer-egység fogalmát gyakran azonosítják az adósságok bírói elengedésével, vagy csökkentésével. Ez az azonosítás nyilvánvalóan téves, mert a kényszer-egység eljáráshoz nem a bíróság által gyakorolható kényszerrel van szó, hanem a követelések tulajdonosának akaratainak érvényre emeléséről. A kényszer-egység értelmezésében tapasztalható tévedés eloszlátása közelebb vihetné a gazdatársadalmat érdeklő kérdések végleges megoldásához.

Nemes munka, nagyszerű szellem és gyönyörű sikerek jelzik a kápolnásnyéki daloskör fiz esztendejét

1923 óta tiz esztendő telt el. Tiz nehéz év sülyedt el az idők tengerében azóta, hogy megalakult mai dalárdánk: a „Kápolnásnyéki Vörösmarty Daloskör“.

Remény és kétség közt vergődő, szomorú évek ideje volt ez, gyászos korszak, melynek még most sem látjuk végét. A mi dalárdánk a tiz nehéz esztendő alatt mégis annyi haladást tanusított és olyan sikereket ért el, hogy sokkal hosszabb idő alatt is fényes eredményt jelentene.

... Kápolnásnyék zenei életéről a régi krónikák, persze, nem beszélnek. Egyedül *Eötvös Károly* állítja („Utazás a Balaton körül“ című könyvében), hogy a szt. Gellért-legenda kedves epizódja: a gabonaőrlo fehércseléd dalolása, itt, Kápolnásnyéken történt volna.

Azt azonban már meglehetősen biztosan állíthatjuk, hogy Kápolnásnyéken a mai dalárda előtt csak két ízben létezett szervezett dalárda. Az elsőt egy vérbeli művész és magas képzettségű zenészmester: *Nagel Károly* szervezte, képezte és vezényelte 1884-től 1887-ig, amikor is a zseniális karmester halálása betegsége folytán a dalárda működése megszűnt. Csak öt év múlva, 1892-ben ébresztette a dalárdát új életre nehaz *Urházy Sándor* tiszteletes ur, kinek vezetése alatt tiz évig, 1902-ig elég élénken működött. Ezután 21 éves szünet következett. 1923-ban *vitéz Kádár Sándorra* várt az újjászervezés munkája és a kezdet nehézségei is.

A régi gárdából volt ugyan két értékes tag, kik mostanig is erősségei a dalárdának. Az egyik: *Füredy Antal*, szép, magas tenorjával, a másik: *Juhász István*, hatalmas basszusával. A többiek azonban, alig egy-két kivétellel, teljesen ujoncok voltak és akkor még az alapismeretekben is járatlanok. Hogy miképen, s mily gyors tempóban oldotta meg v. *Kádár Sándor* az újjászervezés feladatát, arra fényes bizonyosság az a nagyszerű siker, hogy két év múlva, 1925-ben, a *soproni országos versenyen* a kezdők első díját nyerte meg a dalárda. Majd 1929-ben *Debrecenben*, már a haladók közt szintén országos versenydíjat nyertek, 1932-ben pedig a *székesfehérvári kerületi versenyen* sok jeles, városi dalárda előtt a mi nyéki dalárdánk részesült első helyezéskben. Ezenkívül szakemberek: mint a jeles zeneszerző, *Révfy Géza*, a műértő zenebarát, *Puky Endre* ny. miniszter, valamint maga a zsüri elnöke, *Gál Sándor* is meglehangu üdvözlő levelekben és személyes elismerő nyilatkozataikban

emelték ki dalárdánk kitünő képességeit.

De minden, jobb zeneérzékű ember is meggyőződhetik róla, hogy ez a dalárda az összhang és a zenei fegyelem tekintetében olyan szinten van, mely a kényesebb izlést is kielégíti, képes a finomabb zenei szépségeket érvényre juttatni és igen jól megállja helyét a legnehezebb, szövevényes szólamvezetésű darabokban is. Ez az eredmény valóban rendkívüli teljesítmény! Dícséri a tagok szorgalmát és önmérséklő zenei fegyelmét is, de elsősorban a karmester erélyes munkájának, átadó képességének eredménye ez a zenei szellem. Mert a jó karmester feladata nem csupán a betanítás, hanem az is, hogy vezénylés közben az egész kart, mint egy bonyolult szerkezetű hangszert kezelje. A karmester az ő kórusán mint hangszeren zenél, akár csak a zongoraművész, vagy a hegedűs a maga hangszerein.

A daloskör a maga egészében megérdemli, hogy rája községünk lakossága büszke szeretettel tekintsen, és nemes törekvésében, tőle telhetőleg, továbbra is támogassa, amint ezt — különösen egyes műpártoló mecenások — eddig is megcselekedték, kiket ezért, a közérdek nevében, hálás elismerés illet. Van azonban még valaki, kinek szerepét a Daloskör életében most nem lehet hallgatással mellőzni. Ez a férfiu nem más, mint a kör lelkes buzgóságu elnöke: *Balogi Mihály* dr. Ő maga is zenei hajlamu, igen jó orgánnummal rendelkező dilettáns, aki anynyira szereti a dalárdát, hogy annak fennmaradását, virágzását és további fejlődését szívvel-lélekkel előmozdítani törekszik és a cél érdekében minden

akadályt legyőzve, fáradhatatlan tevékenységet fejt ki.

Mindent egybevetve, remélhető, hogy teljesedik óhajunk és dalárdánk, mostani kitünő vezéreinek keze alatt, továbbra is virul, fejlődik és még sok sikerrel fogja gyarapítani községünk régi szép hírnevét.

Kremnitzky Ferenc
(Kápolnásnyék.)

Ifjusági alosztályt létesített a leányvári Faluszövetség

A leányvári Faluszövetség április hó 2-án tartotta választmányi ülését, amelynek keretében megbeszéltek a szövetség jövő működésére vonatkozó teendőket. A központ képviselőjében *Szekeres László* dr. főtítkár jelent meg. *Markó Aurél* főjegyző, akinek az ottani szövetségi ház megvétele körül igen nagy érdemei vannak, előterjesztette a dorogi bányaigazgatóság megkeresését, amelyben a *Stefánia Szövetség* részére a fiókszövetség házában *gyermekvédelmi szoba* felállítását kéri. Határozatba ment *Fink Rezső* elnök vezetésével, hogy a tavasz folyamán a környékbeli községek bevonásával gazdaértekezletet tartanak, amelynek témája a *szövetkezeti értékesítés lesz*. Nagy örömmel vette tudomásul a választmány, hogy a *vezetőség a népház udvarát gyümölcsfával telepíti be az ősszel*. Jelentős újítást is vezetett be a fiókszövetség, amennyiben az ottani gazdaifjuságot megszervezve, önálló ifjusági alosztályt létesített. A gazdaifjak külön alosztályt képeznek, azonban résztvesznek a Szövetség mindenmü munkájában. A Szövetség köszönetét fejezte ki *Schmidt Sándor* dr. dorogi bányaigazgatónak, aki leglelkesebb támogatója a leányvári Faluszövetségnek.

A kápolnásnyéki Vörösmarty Daloskör tagjai és a mükedvelő gárda „A cigány“ szerepeiben.
Középen *Balogi Mihály* dr., a kör elnöke (1) és vitéz *Kádár Sándor* karnagy (2).

Lovak, szamarak és öszvérek az ország területén bármilyen távolságon lábon is elhajthatók

A földmivvelésügyi miniszter 44.565. szám alatti rendeletet adott ki, mely egy meglévő rendeletnek az állatkereskedők tulajdonában levő állatokra vonatkozó azt a rendelkezését, hogy az állatokat a marhalevelek kiállításának, illetőleg átírásának helyétől számított 30 kilométernél nagyobb távolságra lábon hajtani tilos, egyelőre, illetőleg, amíg az egyiptási állatfajokra átragadó bejelentés kötelezettsége alá tartozó betegségek állása ezt megengedi, lovakra, szamarakra és öszvérekre vonatkozólag ideiglenesen felfüggeszti. *Ennél fogva egyiptási állatok (lovak, szamarak és öszvérek), tekintet nélkül arra, hogy állatkereskedők tulajdonában vannak-e vagy sem, az ország területén belül további rendelkezésig bármilyen nagy távolságra lábon elhajthatók*

A balatoni téli halászat szókincse

A befagyott Balaton jegének pincékbe, jégvermekbe fuvarozóit „*veremtöltőknek*“ nevezik. Ha felpattan és kettészakad a jégmező, akkor itt „*rianás*“ támad. Az „*ördögverem*“ a nagyon vékony, esetleg hóval is betakart jég, mely a rianások mellett, vagy a *horgászok* és *háló-halászok* szekerejéje, baltája nyomán keletkező „*lékek*“ felett támad. A Balatonnak ugyanis külön „*ördöge*“ is van. Ez az ördög, a „*Balaton ördöge*“ ugy szerzi meg téli esetlegét hogy behintí hóval a vékony jeget és vermet készít a — *jégrepülőknék*. Korcsolyázók, *vitórlás* szánkósok és *fakutyások* alkotják a jégrepülők hemzsegő seregét. A „*fakutya*“ szántalpas szék, s a benne ülő két szöges bottal tolja előre magát a jégen. A halászok, legkivált a *fonyódiak* igen nagy tökélyre vitték a — *fakutyázást*. 10—15 halászból áll egy — *bokor*. A „*vezéres*“ öreg halász *jégparkót* visel. A szekercét „*szakócának*“ nevezik. A hét-nyolc szekercés-halász neve „*jegelő*“. Egy-mástól 4—5 méter távolságra vágják a lékeket téglányalakban, s közel fél-kilométer hosszant. A kifeszített *nagyháló* részére, melyet 18—20 méter hosszú *vezérrudakkal* buktatnak és forgatnak, egy-egy nagyobb léket is vágnek az ugynevezett „*bebujtató*“ és „*kihuzó*“ ajtót. A *hálósok* villákkal addig buktatják a hálót a *sarok-lékek* felé, míg összeérnek a *vezérrudak*. Lékről-lékre történik az usztatás, miközben a víz alatt kifeszül a *zsák*. A *cibékések* a *húzókötelekkel* mesterkednek . . . Órákig tart az ilyen „*meghuzás*“, a *rakott-*

háló begyűjtése a *kihuzó-ajtónál* történik. Vigyázni kell arra is, hogy a halak *meg ne szökjenek* a háló kiemelésénél. Sokszor 10—15 métermáza halat *elszakolnak*, s libasorban, kellő távolságra elosztva szánkón történik a kiszállítás. A halak apraját egyébként *visszadobják*, mert a *jövőre* is gondol a balatoni halász.

Történet a hadifogságból

A győri „*Dunántúli Hírlap*“-ból olvastuk a 48-as szabadságharc regés székely ágyuöntő mesterével, *Gábor Áronnal* és annak egy kiváló dédunokájával, az eddig előttünk ismeretlen *Gábor Péterrel* kapcsolatosan a következő érdekességeket. *S. F.* orosz hadifogságos életéről emlékezvén, leírja, hogy amikor egyszer a *berezovkai* fogolytáborból katonai örökisérettel fürdőzni mentek a *Szelenga-folyó* partján épült orosz katonai fürdőbe, az egyik orosz katona fegyvere *hozzáért Gábor Péter* fogoly csendőrfőhadnagyhoz, *Gábor Áronnak*, a szabadságharc regés-hírű székely honvéd-ágyuöntő mesterének dédunokájához. A főhadnagyt ugyszólván önkivületi állapotba lobbantotta a muszka katona fegyverének ez a durva érintése, úgyhogy felmarkolta a muszkát és az ut mentén elhuzódó *két méter magas kerítésen* olyan iszonyu erővel áthajította hogy a muszka vállán lévő fegyver szuronya egészen a fegyvercsőig befuródott a földre, s a muszka is, mint a béka, a földön szétterült. Ezért *Gábor Péter*, ki szép, erős, karcsu, a közepesnél valamivel magasabb, 28 év körüli barna fiatalember volt, s a háboru előtt az aradmegyei *Borosjenőn* szolgált mint csendőrszakaszparancsnok, sulyos börtönrre ítélték és a werchneudinszki hirhied *Tyurmában* sinylődött a bolsevizmus kiterőiség, amikor is, az egyéb foglyokkal együtt kiszabadult. *Gábor Péter* egyébként a *kovácsmesterség* iránti előszeretetet, ugylát-szik, örökölte dédapjától, az ágyuöntő *Gábor Árontól*, mert a fogságban gyönyörű *kovácsmunkákat* készített. A többek között tiszta vasból olyan pontos *hidmérleget* készített, hogy patikaszeri is lehetett volna mérni azzal. *Oroszországban* a lovat *vasaláskor* rendszeren *felhúzták*, s ha *Gábor Péter* ilyent látott, a muszka kovács kezéből mindig kivette a *szerszámot*, leoldotta a felhuzott lovat, felvette a legszilajabb ló lábát is, majd megfogatván azt az odahívott magyar hadifogollyal — a muszkák nagy ámulatára — pillanatok alatt *rávverte* a patkót. . . De amidőn a fogságból kiszabadult, a remek csendőrtiszt már csak árnyéka volt a régi délceg *Gábor Péternek*... Vajjon él-e még?!

Tengerbe zuhant a világ legnagyobb léghajója

New-Yorktól körülbelül száz kilométernyire a nyílt tengeren borzalmas repülőkatasztrófa történt április hó 3-án. Az Amerikai Egyesült-Államok és az egész világ legnagyobb kormányozható léghajója, az *Aeron*, eddig még ismeretlen okok miatt a *viharos tengerbe zuhant és elsüllyedt*. A *katasztrófának*, *hírek szerint*, *76 halottja van*, valamennyien a *hadilég-hajó személyzetének sorából*. A léghajó sokkal nagyobb volt, mint a *Graf Zeppelin*. Belsejében 5 repülőgép foglalhatott helyet és onnan indulhatott. A légi óriást 1931 augusztus hó 8-án *Hoover*, akkori elnök felesége keresztelte *Aeron*-nak. A *katasztrófa* az éjjeli órákban történt. A *Phöbus* nevű dancigi hajó ért legelőször a *katasztrófa* színhelyére, de a viharos tenger miatt csupán négy embert tudott megmenteni. Egész repülőgépjárok, mentőhajók siettek a léghajó segítségére, de az eddigi hírek szerint, *fáradozásukat* nem koronázta siker.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Magyarország legjobb tehenei.

Az idei országos tejelési és tenyésztési díjzabás eredménye a következő: *Magyarország legértékesebb tehénészete*: a mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok külsőmezőhegyesi telivér szímmmentáli tehénészete 5296 kg. tehenenkénti átlagos tejhozammal. *Magyarország legjobb átlagfejésű tehénészete*: ifj. Esterházy László gróf tükrösmajori magyar pirostarka tehénészete 5221 kg. tehenenkénti átlagos tejhozammal. *Magyarország legjobb átlagfejésű tehénészete az utolsó három év átlagában*: Mándy Sándor tarcasapuztai telivér szímmmentáli és szímmmentáli tehénészete 407 kg., 5393 kg., 5119 kg. tehenenkénti átlagos tejhozammal. *Magyarország legértékesebb tehene*: Esterházy Pál gróf lovászpontonai tehénészetének Dada nevű magyar pirostarka tehene 10.337 kg., évi (305 nap alatt) tejhozammal. *Magyarország legértékesebb kispáza tehene*: Nagy János simasági kistenyésztő Zsemlye nevű magyar pirostarka tehene 5403 kg. évi tejhozammal. *Magyarország legjobban tejelő tehene*: a mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok külsőmezőhegyesi tehénészetének Jolán nevű telivér szímmmentáli tehene 10.813 kg. évi tejhozammal. *Magyarország legjobban tejelő kispáza tehene*: Novák Károly vasmegeyi kistenyésztőnek Böske nevű magyar pirostarka tehene 6875 kg. évi tejhozammal.

A váltásbuza ára április hóra.

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árát, a földmivvelésügyi miniszterrel egyetértőleg, 1933. évi április hónapra szóló érvénnyel métermázsnaként *tizennégy pengőben állapította meg*.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

Apró jó tanácsok

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tyuktifusz és a kis csirkék fehér hasmenése.

Sajnos, már sok magyar baromfi-udvarra belopta magát e veszedelmes betegség. A kis csirkék kikelésük után azonnal, vagy 1—2 napon belül bágyadtak, étvágytalanok, lázasak és végbelükből gipsz-szerű bélsár ürül. A kis csirkék legnagyobb része 2—9 napi betegség után elpusztul. A kisebb hetekig tartó láz és véres hasmenés következtében elhull. Akadnak azonban olyanok is, melyek teljesen egészségesnek mutatkoznak; ezek mindazáltal ptefészükben hordják a kórokozó bacillusokat s így a betegség terjesztésében nagy szerepük van.

A betegség előidézője egy *Bacillus gallinarum* Kl. nevű élősködő, mely bizonyos, egészségesnek látszó tyukok ptefészékében milliónyi számban él. Az ilyen tyuknak legtöbb tojásába is bejutnak a bacillusok. Mikor tehát a kis csirkemagzat az ilyen tojásokban fejlődik, már be van fertőzve s így nem csoda, ha kibuvása után azonnal betegnek mutatkozik.

Eddig orvosszerét nem találták meg. Annál fértőzött tyuk (bacillusgazda) vagy ilyennek tojása ne jusson háztartásunkba. Csak olyan tenyészetekből vásároljunk keltető-tojásokat és csirkéket, melyeket az állategészségügyi intézet vérvizsgálatok útján egészségeseknek jelent ki.

A mellékelt kép érdekesen és tanulságosan tünteti fel a betegség terjedésének útját. A „bacillusgazda“ tyuk tojik fertőzött tojásokat. Az ebből kikelt csirkék megbetegszenek; egyik-másik elhull, de akad olyan is, mely „kilábal“ és felnő; teljesen kifejlődve is elérheti a kór és elhullhat (szélső bal); a másik kifejlődés után részben olyan tojásokat tojik, melyek, mint-hogy bacillusokat tartalmazó ptefészekből származtak, már bacillusokat tartalmaz, tehát belőle fehér hasmenéses csirke kel ki, de tojhat olyan tojásokat is, amelyekbe véletlenül bacillus nem került s így belőle egészséges csirke kel ki, mely egészséges tyukká (középen) fejlődik.

A torzsgombás buzavetés

Irta: Kerpely Kálmán dr. egyetemi tanár.

(Együttal felelet a következő kérdésre: Őszi buzavetésem egyik fele rozsdavörös színű. Három évvel ezelőtt is ilyen volt és akkor semmi szemter-

mést se adott. Mi lehet ennek az oka?)

A beküldött beteg buzatöveknek levélhüvelyén a torzsgomba-fertőzést állapítottuk meg. Ez okozza a levelek rótszínű elváltozását. Ezekre a beteg levelekre telepsznek azután a levélfoltosodást előidéző gombák. A főbaj azonban itt a torzsgomba, mely a buza fejlődésének későbbi szakában a szártövek barnulását, fakódását, betegeskedését idézi elő. Az ilyen tövek azután vagy egyáltalában nem hoznak kalászt, vagy ha igen, akkor nincs benne szem.

Ez a betegség hazánkban sok helyen fellépett már. Különösen az 1930-as volt erősen torzsgombás esztendő. Félő, hogy az idej szép márciusi napok is sok torzsgomba-kárra vezetnek.

A gomba a talajban él. A buzán kívül az árpát és zabot is megtámadja, habár nem olyan nagy mérvben. Ahol tehát a buza torzsgombás, ott a reá következő évben 1, de lehetőleg 2—3 évben sem szabad búzát, árpát, vagy zabot vetni. Nem ajánlatos herét se, mert a lóhere után vetett buza fogékonyabb a torzsgomba-betegség iránt.

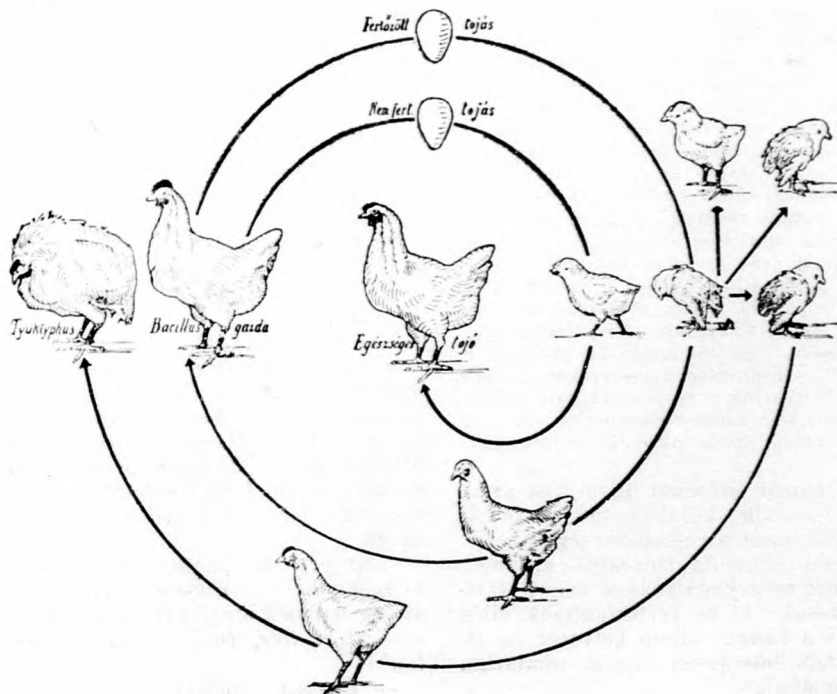
Ellene — sajnos — semmit se lehet tenni. A kénsvavas amoniakkal, vagy csilislétrommal való „erősítő“ trágyázás drága volna és emellett bizonytalan hatása. Meszet tartalmazó nitrogéntrágyát pedig nem szabad adni.

Ha a fertőzés nagyfokú, akkor legokosabb kiszántani a vetést és bevetni más növényzet, de — ismétlem — nem kalászossal.

Tavaszi méhbetegségek nem szoktak fellépni, ha a kaptárok, a méhes előtti tér, valamint a külső itatók tisztántartásáról állandóan gondoskodunk. Abban az esetben, ha valamelyik családnál nagyobb mérvű elhullást észlelünk, akkor a hullákból küldjünk be mintegy 50—100 darabot a gödöllői m. kir. méhészeti laboratóriumnak. Itt az elhullás okát megállapítják s a követendő eljárásra nézve az utasítást megadják. Ezek a vizsgálatok díjmentesek.

Át kell ültetni tavasszal a szobanövényeket. Ha a növényt a cserépből kiültetjük s azt látjuk, hogy a gyökérzet a földet már teljesen átnötte, az átültetést halasztani nem lehet. Ugyancsak átültetendők azok a cserépes növények is, amelyeknek földje megsavanyodott, megromlott s ezért a gyökérzet beteg. Ezt a bajt a növények leszáradó, sárguló levélzete jól mutatja. Ügyeljünk, hogy az a cserép, amelybe a növényt elültetjük, csak 1—2 centiméterrel legyen nagyobb az előbbinél. A használt cserépet az ültetés előtt alaposan meg kell mosni; az új cserépeket pedig a felhasználás előtt egy-két órahosszáig vízben kell áztatni. A növényeknek a régi cserépből való kivétele ugy történik, hogy a növény tövét a mutató és középső ujj közé vesszük, azután a felfordított cserép peremét, pl. az asztal széléhez gyengén odaütjük. Ezáltal a földlabda a cseréptől elválk és a növény cserép nélkül a tenyerünkben fekszik.

Ha a borpincébe előreláthatólag pár napig nem megyünk le, egészségünk el ott pár kénseletet. Ez tisztítja a pincét, mert megöli a penészt stb. gombákat. Persze, mielőtt újból lemennénk, jól ki kell a pincét szellőztetni.

A baromfitifusz fejlődésmenete.

HETI TEREFFERE

Az Efraim kolbásza

Dandárja van most a tavaszi munkának, a dolgozós kéz naphosszat lekötve a mezőn, hogy estére kelvén a láb is belefárad. Kevés ember nyújtja a napot estéli szórakozással.

Csak néhány gazda, aki hazafelé igyekeztében a szőlő felé kerül, hogy a pincekulcs meg ne rozsdásodjék s egy-két vacsora előtti pohár mellett szó váltódjék a világbéli környüállásról.

Mert arra is szükség van, ha csak úgy is, mint mérges kutyának a láncra, hogy ne harapjon.

Ez pedig tisztára így van.

— Mert ha — mondja az öreg Bódis Gábor, aki pedig nem szokta az igaz szó végét elharapni — az egész világon olyan rend és nyugalom volna, mint teszem azt a nagy háború előtt volt...

— Van a fészkes! — vág a szóba Rácz Dani.

Bódis Gáspár nagyokat puszant a pipájából:

— Hát persze, hogy nincs! De csak mondom, ha mindenhol úgy volna, mint régen, nálunk pedig úgy, mint most, akkor az embert a haragos guta napjában tiszser is meg-simíthatná, de mindenben van szerencse...

— Micsoda, Bódis sógor?

— Hát az, hogy máshol még kutyább a helyzet.

— Kutyább?

— Kutyább bizony, egy sógorom!

Itt aztán le is záródik a bölcs megállapítás a dolog végének okáért, amíg koppanás nem hallatszik az ajtón kívül.

— Adjon Isten! — köszön be valaki.

— No, Marci, merre az út?

— Hazafelé, gazduram.

— Kerülj bévül!

— Ha szives szó marasztal...

— Innye az apád! Talán másnak gondolod?

— Nem én, csak mondom...

— No, azer!

Már elő is a pohár.

Marci körülményesen ereszkedik le a padra. Az egyik lábát mereven nyújtja előre. Az gép a combtul kezdve. A másik vidáman hajlik, csak a bokátul kezdve hiányos. Merev cipő azon is az élő lábfej helyett.

— Hol jártál? — érdeklődik Rácz gazda

— A városból jövök, a volt főhadnagymtól. Ő is rokkant, az egyik szeme s egyik keze hiányzik. Megkérdeztem tőle, tudja-e, mi lesz ve-lünk?

— És mit mondott?

— Csak a kezivel legyintett, hogy hej Marcikám, jobb, ha nem is beszélünk róla. Nem ezt érdemeltük mi... Hát nem, mondok én is...

A két gazda megértően bólint:

— Igazad van, Marci. Mi is ott voltunk. Bizonyítjuk. Többet érdemelnének, akik annyit áldoztatok.

Marci hátralöki sapkáját a gyönyöző homlokán s lassan indítja a szót:

— Emlékeznek-e gazduramék a tarnopoli kolbászra?

No, török a fejüket mind a ketten, de csak hiába.

— Én is elfeledtem már, de a főhadnagy ur eszembe juttatta, hogy így gondoskodnak rólunk.

— Mi is volt az? — érdeklődnek a gazdák.

— Hát az a lengyel zsidó, aki a leégett Tarnopolban kolbászt árult, amikor odaértünk. S az emberek csak ették, ették, rágták, rágták, de lenyelni senki sem tudta, mert az száraz volt, mint a szalma és szívós, mint a tapló. Végre jött a főhadnagy ur és kérdezte:

— Mi a fenét rágtok ti?

— Kolbászt, főhadnagy ur.

Arra vett ő is és kezdte rágni, de egyszer csak úgy vágta földhöz, hogy három házon is keresztülugrott, mint a gummi. Akkor ráordított Efraim-ra németül:

— Mi a fenével töltötted meg ezt a kolbászt?

— Amivel a rabbi engedélyezte Hussal.

— Milyen hussal?

— Lóhussal és libahussal.

— No és hogy keverted a kettőt?

A hosszuszakallu zsidó a világ legtermészetesebb hangján felelte:

— Hogy kevertem, főhadnagy ur?

Hát egy ló, egy liba, egy ló, egy liba... Ahogy a rabbi engedélyezte

A gazdák fölnevetnek.

— Emlékszem már rá! — mondja Rácz Dani.

— Én is! — erősíti Bódis Gábor.

— Soká mulattunk is az eseten. És most mért semléte el a főhadnagy ur, te Marci?

— Hát hogy úgy aránylik a mi önfeláldozásunk és a rászoruló rokkantak támogatása egymáshoz, mint a tarnopoli Efraim kolbászában az egy ló, egy liba, egy ló, egy liba...

A két gazda összenéz és helyeslően bólint, aztán Bódis Gábor dörmögi:

— A hála mindig sovány liba volt. A belátástalanság pedig rettentő nagy gebe, nem lehet jó kolbász belőlük, ami igazi magyar gyomrunknak való...

JÁNOS GAZDA.

Tulapró burgonyagumókat ne ültessünk, mert akkor nem lesz kielégítő termésünk. Két vagy három kis gumó nem pótol egy rendes nagyságú vetőgumót. A korai fajtából nem lenne szabad 10—12 dekanál könnyebb gumót ültetni, mert az ezeknél apróbbakban nem találja meg a fejlődő növényzet azokat az életerőket és vizar-talékolási lehetőségeket, amelyekre neki szüksége van ahhoz, hogy bő termést hozzon. A vetőgumó a földben a növény fejlődése idején főleg vizar-tály (szivaes) gyanánt működik s a beálló szárazság idején átsegíti a burgonyanövényt a válságos időkhöz. Minél kisebb ez a vizar-tály, annál rövidebb ideig segítheti csak a növényt s minél nagyobb, annál tovább bírja a növény a szárazságot. Késői burgonyáknál se ajánlatos 7—10 dekan aluli gumókat ültetni. Minél lazább a talajunk, annál mélyebbre ültessük úgy, hogy homokon és tőzezen 10—12 cm., agyagos és vályogos talajon 6—8 cm. földréteg takarja a vetőgumót. A korai fajtákat általában ritkábban, a későieket sürűben ültethetjük. Nagy általánosságban a mi viszonyaink közt egy burgonyatőnek kb. 2400—3000 négyzetcentiméternyi területre van szüksége. A csapadékúsabb, jó erőben levő homokon indokolt a sürűbb sor- és növénytávolság, épügy, mint kötöttebb talajokon.

Az üres hordók kénézésére nem győzzük eléggé nyomatékosan figyelmeztetni szőlősgazdáinkat, mert — sajnos — uton-utfélen találkozhatunk a kocsiszineken nyitottan és kénézetlenül heverő hordókkal, melyek ebben az állapotban várják a jövő szüretet, mialatt a tömérdek gombaféle, mint amilyen a fehér-, sárga- és zöldpenész, valamint a dohosságot előidéző gombák mélyen beveszik magukat a dongákba.

A tengerit csak kellően felmelegedett talajba szabad elvetnünk, mert ha a talaj hűdég és tulnedves, könnyen elromlik az elvetett mag. Mielőtt a magot elvetnénk, határoozzuk meg a csiraképeséget. A tengerit ajánlatos négyzetesen művelni, tehát előzetesen megvonalozni a földet hosszában és keresztben s a fészkeket a metszőpontokon elhelyezni. A négyzetes művelés mellőzése és a tengerinek sorvetőgéppel való vetése csak ott ajánlatos, hol gyakoriak a rovarkárok. Ily esetben sürűn vetünk s az első ritkítást akként végezzük, hogy elegendő növényünk maradjon a sorban s a végleges ritkítást arra az időre hagyjuk, mikor már kevésbé kell félnünk a rovarok kártételétől. Ha a tengeri kikelt, siessünk még az első kapálást megelőzően megfogasolni, mialatt levegőhöz juttatjuk a talajt, megtörjük a cserepeket, jobban raktározhatjuk a csapadékot, védekezünk a talaj kiszáradása ellen s igen sok gyomot irtunk (főleg vadrepécét és repesét).

A kanca ellésénél ügyeljünk arra, hogy a csikó köldöke be ne fertőződjék, mert a csikóbetegségek rendszerint köldökfertőzésből erednek. Ennek megakadályozása végett tisztogassuk ki és fertőtlenítsük ellés előtt a kanca ellető ketrecét és almozzuk bőségesen tiszta, romlatlan szalmával.

H I R E K

Szerelmes vagyok én...

Szerelmes vagyok én
Szent magyar hazámba,
Bérces Kárpátokba,
Kéklő Adriába;
Ezerkilenszáztíz
Születésem éve,
Akkor jöttem én e
Szép magyar vidékre.
Ringó bölcsöm fájat
Kárpátok termették,
Az altató nótát
Magyarul himezték,
Beirtam szívembe:
Magyar vagyok, magyar,
Érted, drága hazám,
Fiad élni akar!

Irtó: HEGYI GÉZA
(Kisdörgicse).

Szekeres László előadása a fasizmusról és hitlerizmusról. A budapesti Népfőiskolai Széchenyi Szövetség legutóbb lezajlott kulturdelutánján előkelő és nagyszámú közönség jelenlétében Szekeres László dr., a Faluszövetség főtájkára: „Fasizmus és hitlerizmus“ címmel tartott nagyszabású és érdekes előadást. A mélyen szántó előadás után Várady József tanár Széchenyi Istvánnal emlékezett meg, Erdős Vilmosné énekelte, Máthé János tanító irredenta szavakat adott elő, Göre István pedig gitár-kísérettel kurucdalokat énekelte.

A pápa megnyitotta a Szentévet. A pápa április hó elsején, szombaton, délelőtt ünnepélyesen megnyitotta a Szentévet. Már két órával a szertartás előtt hatalmas embertömeg gyűlt össze a római Szent Péter-téren. A hatalmas díszteremmé átváltoztatott, szőnyegekkel és kendőkkel felékesített előcsarnokban jászódozt le a szent kapu megnyitásának jelképes cselekménye. Távoli ének hallatszik, amely mind erősebb és szárnyalóbb lesz, végül egészen megtölti hangjaival a tágas, nagy előcsarnokot, miközben a Szentatya arannyal átszőtt vörös hordszéken megjelenik az előcsarnokban és helyet foglal a szent kapu mellett felállított trónszéken. A szent ének ekkor elhallgat. Súlyosan és ünnepélyesen kondul meg a Péter-templom harangjainak ércszava. Egész Róma valamennyi harangjának kongása közben XI. Pius pápa lassan odalép a szent kapuhoz és azt arany kalapácsával háromszor megkopogtatva, elmondja a szertartás szavait: „Nyissatok meg nekem az igazság kapuit.“ A szent kapu hangtalanul kinyílik és imádkozás közben felmossák a küszöbét szentvízzel. A pápa ezután imába merülve, egyedül lépi át elsőnek a szent kaput. A római szertartást a budapesti rádió is közvetítette.

Hol volt Atilla székhelye? Torbágyi Novák József tanár a „Magyar Nemzeti Irodalmi Társaság“ felolvasó ülésén ezzel a kérdéssel foglalkozott. Vélekedése szerint, melyet érdekes nyelvi és történelmi adatokkal is alátámasztott, Pest vármegyében Keczel, Kiskunhalas, Majsza, Izsák községek által határolt területen volt Atilla urunk székhelye. Hét mértföldnyi átmérőjű, kör alakú óriás szekérvár vette körül. Két kapuja volt. A másfélezer év előtti utaknak és sáncoknak nyomai még ma is láthatók.

A feledékeny hadseregparancsnok. Sívó tábornokot, a finn hadsereg főparancsnokát, érdekes körülmények között mozdították el magas állásából. A muszka szovjet-határon állomásozó hadtestet ugyanis riadókészültségbe helyezte, de a hadtestparancsnoksággal elfelejtette közölni, hogy ez csak — próbariadó, noha azt az értesítést közölte a hadtest vezérkarával, hogy az orosz hadsereg már átlépte a határokat... Ennek következtében azután pillanatok alatt elterjedt az egész Finnországban a vészír, hogy a vöröshadsereg betört az országba... Maga az érdekeit hadtestparancsnok is csak egy órával később tudta meg, hogy csupán vaklármá volt ez az egész: amiközben pedig már nehezen akadályozhatták meg a finn csapatoknak a Szovjet-Oroszország földjére való bevonulását... Ami, ha megtörténik, beláthatatlan következményű bonyodalom támadhatott volna Sívó tábornok ilyen feledékenységből.

A „horogkereszt“ eredete. Mosztanában a Hitlerék német nemzeti mozgalmának nagy diadalai és minden ellenállást elseprő sikerei alkalmából sok szó esik a horogkeresztesekről, a horogkeresztes-zászlókról és jelvényekről, amelynek az eredetét többféleképpen is magyarázzák. A

Rothermere lord angol lapja, a „Daily Mail“ szerint a „horogkereszt“ hindu nevén „svasztika“ ősrégi hindu jelkép. A jobbfelé mutató kampós horogkereszt Gampati istennek, a napnak, a nyárnak, a viláosságának, az életnek, a dicsőségnek a jelképe, míg a balfelé mutató horgu svasztika Kali istennőt, az Alvilágot, az éjt, a sötétséget, a pusztulást és a halált jelképezi.

Száz pengősöket hamisított egy földesi földmives. A csendőrök április hó 2-án Debrecenbe szállították Szabó Kálmán 27 éves földmivest, akit Földes községben fogtak el. Ő hamisította azokat a százpengősöket, amelyek közül néhányat már forgalomba is hoztak Debrecenben. A csendőrök lefoglalták Szabó Kálmán laboratóriumát, de lefoglaltak több jólsí került százpengős-hamisítványt is. A nyomozók kétségbevonták, hogy az egyszerű, hat elemű végzett földmives ilyen jó hamisítványokat tudott volna készíteni. Éppen ezért felszólították Szabót, hogy előtűnik készítsen el egy hamis százpengősöt. A letartóztatott földmives nagy művészi készséggel és technikai tudással rövid idő alatt nagyszerű hamisítványt készített. Elmondta, hogy a pénzhamisításhoz szükséges ismereteket tudományos könyvekből sajátította el. A bankjegyeket sajátkezűleg színezte. Bevallotta, hogy eddig összesen 15 darab százpengősöt helyezett el részben a fővárosban, részben Debrecenben, Kabán, Püspökkladányban és Cegléden.

Négy földmivest kivégeztetett a szovjet. Vladimirovicski (Szovjetország) jelentés szerint négy földmivest a kollektív (közös) gazdálkodás ellen elkövetett bűnök címén halálra ítélték. Mind a négy halálos ítéletet nyomban végrehajtották.

Siógárdi menyecske,

arany és ezüsttel himzett, gazdag díszítésű ünneplő ruhájában.

Felvidéki magyarok beszélgetése. Felvidéki magyarok beszélgettek az egyes nemzetek írás- és kiejtőmódjáról. S mondja az egyik:

— Furcsa nép ez a francia . . . *Még egyszer anyji betűt ír ki, mint amennyit kiejt . . . Azt írja: Bordeaux és így ejti ki: Bordó!* — A másik magyar is megjegyezte:

— No, ami azt illeti, az angol sem marad mögötte . . . Azt írja: *Rothermere*, s így olvassák: *Rádómir!* — A harmadik magyar eddig némán hallgatta a beszélgetést, s most végül szintén megszólalt:

— Ez a francia, ez az angol írás, kiejtés *mind semmi!* . . . Mert hiszen a *cséhek* úgy írják, hogy *Spisska Nora Ves*, s mégis úgy mondjuk, hogy *Igló!* — Mint tudjuk, a *szeppességi* híres, kedves város ez.

A kiskovácsi műkedvelő gárda. Nagy Istvánné ref. lelkész nejeinek rendezésében a *kiskovácsi* műkedvelők dícséretre méltó eredménnyel szerepeltek legutóbb a *peremartoni Népházban*. A teljesen földműves szereplőkből álló gárda igazán élvezetes estét nyújtott a megjelent szépszámú közönségnek. A határon innen és túl élő magyar lelkek egymáshoz vonzódását, a levante intézménynek lelket nemeseítő törekvését mutatták be a *Leánykérés* című első irredenta darabjukban. Derűssé varázsolta a hallgatóságot kedvét a következő darab, amelyben a magyar gazdának elveszett bugyellárisa tárgyában tartott rendőri nyomozás lefolyását mutatták be a szereplők *Elvesztett bugyelláris* cím alatt. A magyar gazda észjárását híven alakította a harmadik darabban *Samu boltos szomszédja*, amikor bemutatták, hogy békül ki a magyar haragos szomszéd, amikor célját akarja elérni. Az utolsó darabban viharos derűtség közben mutatták be egy kikapós férj felsülését. A szereplők közül külön elismerés illeti *Varga Eszter*ét, *Major József*et, *Janota József*et, akiknek egyébként is hálás szerep jutott. Kis községre csak dícséretet hoztak a más községben szereplő többi résztvevők: *Gergely Ferenc*, *Major Gyula*, *Csonka Kálmán*, *Csizmádia Eszter* háziasszony, *pincérleány* szerepeiben, *Varga Vilma* magyar ruhás eladóleány szerepében, *Szalai Róza* és *Csónka Lajos* a falusi házigazda szerepében. Nagy Istvánné, a rendező, nagylelkűségét igazolja, hogy az est bevételét a *Mansz* helyi fiókjára *szeppességi bizottságának rendelkezésére bocsátotta*.

A németek új gabona-növénye. Németországnak sok olyan területe van, ahol a *buza* nem terem meg, a *rozs* azonban jól fejlődik. S minthogy a rozsnak a buzáénál gyengébb minőségű a lisztje, a német növénynevesítők a rozs és buza keresztezéséből *új gabonanövényt* állítottak elő. Ez az új kenyérmagtermő növény a *rozs hazájában* mindenütt megterem és a lisztje csaknem olyan jó, mint a buzaliszt. Most a német gazdák nagy reményeket fűznek ehhez az új gabonanövényhez.

Török Sándor Jászfelsőszentgyörgyről, aki a „Vasárnap” Nagyatádi Szabó István-versenypályázatán díjat nyert.

A szívemben izzik a parázs...

*A szívemben izzik a parázs,
Éget a tett, hajt az akarás.
Láz veri, tépi a szívem,
Pogányul üldöz a hitem,
A bosszu ott lázong benne,
Korbácsolja, hajtsa, verje,
Élessze az alvó tüzeket:
Lángoljon fel a hazaszeretet!*

A szívemben izzik a parázs . . .

*A szívemben izzik a parázs,
Nem heged a kígyóharapás.
Eget döngöt puszta két karom,
Tíz körmömme is visszakarom
Az elrejtett sirt, elorzott hazát,
Idegenben siró, kinlódó anyát . . .
Áruló Trianon, mert epét adott,
Gyilkos mérget és gyalázatot.
Miatta pusztul ős magyar fajom.
Lángoljon a kriptá: „Vesszen
Trianon! . . .*

A szívemben izzik a parázs . . .

*Irta: TÖRÖK SÁNDOR
(Jászfelsőszentgyörgy).*

A tojástermelés fokozása. Kanadában az ontariói *Harrow* állami kísérleti gazdaságban a tojástermelés szempontjából fontos megállapításra jöttek rá. Kiderítették, hogy *minden 100 darab tyukra 20 láb hosszú és ugyanennyi széles tyukotrá van szükség.* (1 láb = 31 centiméter). Ilyen méretű óban a tyukok betegségnélkül inkább átteleznek és a tojáshozam szaporább.

MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti!

Az oláhok a gyufa feltalálóját oláhnak akarták megtenni. Az egész emberiség oly nagyjelentőségű, korszakos találmányu kőnesgyufát, tudvalevőleg, magyar ember, nemes *Irinji János*, találta fel, még az 1840-es években. Maga használt azonban ezzel nem kereste, az emberiségnek adott nagy kincset ez az önzetlen, tudós bihari magyar ember, kinek a sirja máig jeltelenül sírned a Debrecennel szomszédos *Vértes* község kis kálvinista magyar temetőjében. Most az oláhok, miután emnyi mindent elraboltak tőlünk, ezt a kiváló magyar feltalálót is a maguk fajtája egyik értékének akarják el tulajdonítani. *Albesku* nevű oláh gyógyszerész az oláh lapokban azt a hazugságot írta felőle, hogy *Irinji János*, a gyufa feltalálója, tulajdonképpen „*Joan Irimie*” néven oláh volt. Ezzel szemben a nyers igazság az, hogy a református vallású *Irinji János* az I. *Lipót* királytól, 1659-ben nemesített *Irinji*-nevű magyar birtokos családból származott és semmiféle fajtája nem volt oláh . . . De jól mondják, hogy az oláhok a Krisztust is lelop-ták volna a keresztfáról.

Betörés két halottal Vecsésen. Március 31-ére virradó éjszaka *Vecsésen* két betörő behatolt a postahivatalba és megakartá furni a pánccs szekrényt. A vecsési csendőrs két tagja: *Virág Péter* és *Turják Balázs* megzavarták a betörőket, mire az egyik betörő a postahivatal ablakán kiugrott, revolverével a csendőr felé lőtt és elmenekült. A betörő golyója szerencsére nem talált. Az egyik csendőr erre segítségül hívta a közelben lakó gyógyszerészt és vendégeit. *Kiss Kálmán* tisztviselő vívókarddal a kezében behatolt a postahivatalba és kardjával megvágta a sötét szobában rejtőzködő betörőt, aki *azonban revolveréből két lövést adott le és Kiss Kálmán halottan rogyott össze.* Most *Virág Péter* csendőr puskájával belelőtt a szobába, abba az irányba, ahonnan a revolver villanását látta. Jajkiáltás hallatszott és a betörő *haltan végigzuhant a padlón.* A halott betörő zsebében *Máté István* vasesztérgályos nevére szóló iratokat találtak, melyből kitudott az is, hogy *Rákospalotán* lakik. Találtak nála egy *Schallit* Sándor névre szóló levelet is, mely *Újpestre* volt címezve. Ez volt a másik tettes, akit csak másnap fogták el izgalmas hajtsa után *Vác*ott. *Kiss Kálmán* a polgári bátorság vértanúját, óriási részvét mellett temették el.

Halálos szerelmi tragédia. A fővárosi Gellért-hegyen, a Szirtes-ut mentén, az árokparton március hó 31-én egy eszméletlen fiatal leányra és fiatalemberre akadott a rendőr. Azonnal a mentőket hívták, akik megállapították, hogy mindketten *ciánkálival* mérgezték meg magukat. A mentők a Rókus-kórházba vitték őket, de már nem lehetett rajtuk segíteni, a kórházba érkezve, kiszünektek. A fiatalember zsebében bucsulevelet találtak. Ebből kiderült, hogy *Baka József* a neve, 20 éves tanuló, egy műrajzó fia, a leány pedig *Krausz Magda* varrónő. Kiderült, hogy *Baka József*, aki beszédhibás volt, régóta udvarol *Krausz Magdának*. A fiatal leány siket-néma volt. *Jelbeszéddel érintkeztek egymással.* A szülők kölcsönöse nem nézték jó szemmel az ismeretséget, azonkívül a fiatalembernek egyéb gondolai is voltak és ezért elkerekedtségükben *mindketten halálra szánták magukat.*

PÁSZTORTÜZ

A tiszai hajózás

A „Csongrádi Híradó“, a Tisza vizét felénk csobogtatva, bejelenti, élénk varázsolja a szép tavaszt. Midőn azt olvasom, hogy Szolnokról, Szegedről Csongrádra, Csongrádról Szolnokra, Szegedre megindulnak ismét a MFTRT., azaz Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság vidáman pöfékelő kedves gőzhajói... Istenem! Összeszorul a szívem, s tengersok emléke varázsolja fel a lelkeket, amikor a csongrádi gyermekeknek erre a tavaszi öröme, a kis magyar tiszai gőzhajóknak erre az utnak indulására gondolok. Hiszen a Tiszavidék szülőltje vagyok jómagam is, szülőföldemnek, a gyönyörű Hajduságnak határszélét fodroztá, ősrétjeit kövér kiöntéseivel hízaltta a szöke Tisza, a mi — ma már a Trianontól szintén végzetesen, fájdalmasan megcsonkított — legmagyarabb folyónk...

Bövizűség idején Titeltől mifelénk egészen Vásárosnaményig, Tiszauj-lakig fellapátoltak ezek a vidám füstű kis magyar gőzösök. S régen, régen, mint pirinkó kis hajdugyerek a Nánás városunkhoz közeli szomszéd Tokajnál, az aranyzófogerezdektől világhíres tokaji Kopasz-hegy alatt csodáltam a szent Tisza agyagos partjáról az első kis magyar gőzöst... E kanyargós folyó partjának kikötőhelyein az 1830-as években a legelső magyar kezdetleges tiszai gőzhajóval Széchenyi István gróf — buzdításul — mindenütt megállott és beköszöntött. Volt örömhujjongság, ünnepi fogadtatás. Egész lent, messzi Csongrádban (honnét az egykori 5-ös honvédek hetyeke ezred hívőjele, a szépséges „Csongrádi kis barna“ dallamából származik), a Szeged alatti Tápén a honfoglaláskori ősmagyar lakosok, ezek a világhíres gyékényszövő népművészek a gőzhajóval érkeztek Széchenyinek gyékényből állítottak és fontak csodaszép pompájú — diszkaput... Ugyanekkor a leggazdagabb szegedi hajósgazda és buzanagykereskedő nemzetes Zsótér ur, kinek kilencenkilenc hatalmas tiszai bögőshajója járta a Tiszát, Dunát kincses rakományokkal, versenyre akart kelni a Széchenyi István gőzhajójával... A ritka ügyes, híres szegedi hajóácsokkal („superok“ másként) olyan hajót faragtattott, amelynek belsejében körbenjáró lovak mozgatták volna a hajólapátokat, mint a szárazmalomnál a garat malomköveit a lovaktól mozgató hajtószerkezet... Ám, a Zsótér ur és a szegedi hajóácsok találmánya nem vált be... Az első tiszai gőzhajó faképnél hagyta a különleges szegedi bárkát, amely csak mindjárt a Szegedi-Felsőváros végén, a gyevi-kapu Tiszájánál elakadt...

Midőn a csongrádi gőzhajók tavaszi utnak indulását olvasom, a régi emlékek mellett az újabb emlékezők is lelkembe vágunk... Eszembe jutnak a messze tengereket járó piros-fehér-zöld nemzeti színű lobogós, néhány Pusztá, Honvéd, Békés és még kilenc más lassujáratu teher szállító magyar tengeri gőzhajóink is, amelyek a legárabbak a világ tengereit csapásoló összes tengeri hajók között... Hiszen ezek a fáradhatatlan, bátor magyar tengeri gőzhajók sohasem érhetnek hazai kikötőbe, mert ezt is elvették tőlünk!

MÓRICZ PÁL.

Összeszúrta a feleségét, mert nem akart válni tőle. A pestvidéki törvényszéken Gyengő Kornél dr. törvényszéki bíró az elmúlt héten tárgyalta Kolombán Dezső ötvennyolc éves vendégül és második felesége, született Szabó Mária válpörét. A tárgyalás befejezése után Kolombán a folyosón megtámadta feleségét és törrel mellbeszurta. Az asszony véresen esett össze. A mentők sulyos állapotban vitték az Új Szent János-kórházba. A merénylő férjet elfogták és rendőrnök adták át, aki előállította, a főkapitányásra. Kolombán itt elmondta, hogy válpört indított a felesége ellen, aki azonban nem akart válni és a tárgyaláson a bíróság nem is választotta el őket. Ezen annyira elkéseredett, hogy végezni akart az asszonnyal.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Egyesületünk 20 kilométer távolságra van Hódmezővásárhelytől, a legközelebbi tanjai fűszerüzlet 9 kilométernyire van. Szeretnénk egy Hangya-üzletet létesíteni, hova forduljunk? (Külső Szörháti Orvoskör, Hódmezővásárhely). — **Felelet:** Kérésükkel forduljanak közvetlenül a Hangya Szövetkezet központjához, Budapest, IX., Központ-ut. 30. Irják meg, hogy hány család van mozgalmukban érdekelve. Ha a létesítendő szövetkezet részére a minimális forgalom biztosítható, ugy annak létesítése semmi akadályba nem fog ütközni.

Kérdés: Vöm határőrmeister, 10 éve szolgál, 25 százalékos rokkantnak van minősítve, szeretne tovább szolgálni, hova forduljon? (H. P., Piriész). — **Felelet:** Kérésének elintézése a felettes parancsnokság belátásától és a körülményektől függ. Levele szerint, mint létszámfeletti elutasították. Adjon be szolgálati uton kérvényt a nagyméltóságu honvédelmi miniszter urhoz és kérje, hogy tovább szolgálhasson.

S. J., Zubogy. Újabb levelét megkaptuk és szíves elnézésért kérjük a cseréért. Pár napon belül levelben küldjük meg a kért tanácsot.

Kérdés: Lesz-e a postánál felvétel? (Egy hű előfizető.) — **Felelet:** Egvelőre nincs felvétel és a közeljövőben nincs is kilátás erre. Többi kérdéseit ezekután tárgyalanok.

Kérdés: 1. Mikor szabadul ki a márianosztrai bűntető intézetből a 3289. számú fogycenő? 2. Melyik szindarabot ajánlják a felsoroltakból műkedvelő elő-

adásra? (P. L., Kerkanémethalu.) — **Felelet:** 1. Kérdésére csak később fogunk válaszolni, ha a szükséges információt beszerezteük. 2. A felsorolt szindarabok nem igen alkalmasak műkedvelők által való bemutatásra, mert jól berendezett szindarabot, költséges díszleteket és kellékeket kívánnak, hogy megfelelő hatásuk legyen. „A vén gazember“, „A nagymama“ igen kedves és hatásos darabok. Küldötünk néhány szindarabot címükre. Ezek előadását melegen ajánljuk.

Kérdés: 1. Cipészegéd vagyok, szeretnék valamelyik budapesti cipőgyárba bekerülni, hogyan volna ez lehetséges? 2. Bátyám világhíres utazó, milyen okmányok szükségesek hozzá; vizumokat ingyen kaphat-e és ad-e állam segítséget? (K. Gy., Irotu.) — **Felelet:** 1. A cipésszakmában épp úgy, mint más foglalkozási ágakban nagy munkanélküliség van. Tessék jelentkezni cipőgyárakban és ha ügyes munkás, valószínűleg fog alkalmazást nyerni. 2. Bátyjának a világhíres utat egyáltalán nem ajánljuk. Ahhoz pénz és idegen nyelvek tudása szükséges. Munkát külföldön nem kaphat, mert idegen állampolgároknak egyetlen külföldi állam sem enged munkát vállalni. Egyébként az utazáshoz utlevél, valamint mindazon államok vizuma kell, amelyeken átutazik. Ilyen utazásokhoz az állam segítséget nem ad. A vizumokat szegénységi bizonyítvány alapján, kedvezményes áron szerezheti be. Ismétéljük azonban, sok kellemetlenségtől kíméli bátyja meg magát, ha kalandos tervéről lemond. Mezőgazdasági kérdésére később küldünk választ.

Kérdés: 1. 1932-ben a jászberényi adóhivatalhoz bétveg nélküli kérvényt adtam be, melyben illetéktartozásomra részletfizetést kértem. Az adóhivatal érdemben nem döntött, de helyhatósági bizonyítvány becsatolását kérte és 6 pengőre bétveghány miatt megbírságot. Mit tegyek, mi a jogorvoslat? 2. 1929 január 30-án ajándékozás után életfogytiglani haszonélvezeti jog fenntartásával kaptam atyámtól ingatlan, aki 1932 január 30-án elhalt. Az adóhivatal a kiszabott illeték után, mely időponttól számíthat kamatot? (Hű olvasó.) — **Felelet:** 1. Az adóhivatal határozatát, ha sérelmesnek tartja, a pénzügyigazgatósághoz megfellebbezheti, de ez bétveghányos. 2. Az adóhivatal a kiszabott illeték után csak édesatyja halálától számíthat kamatot.

Kérdés: Mikor lépett életbe az a törvény, melynek értelmében a kisközségek is szedhetnek vagyonátviteli illetéket? (F. J., Csongrád.) — **Felelet:** Az 1920. évi XXXIV. törvények, melyben ez az illeték szabályozva van, 1921. évben, a 40.000. számú pénzügyminiszteri rendelettel lépett életbe.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. L., Kerkanémethalu. Az előfizetési díja beérkezett. Rejtvénye jó, közölni fogjuk; kérdésére a „Tanácsadó“-ban keressze a választ. — **T. S., Jászfelsőszentgyörgy.** Köszönő sorait jóleső érzésekkel olvastuk. A fényképet vissza fogjuk szárazmáztatni. Verselből válogatunk. — **H. G., Kisdörgöse.** Mai számunk közli egyik versét. — **Sz. I. Tápószle.** Az Ön igaz magyar szívéhez hasonlóan várjuk mi is a hajnalhasadást. — **M. J. Verseit.** Sajnálatunkra, nem közzülhetjük. — **K. S. J. Tác.** Közelebbi cím nem szükséges; „K. F., Ipolyvecze“, ez elég.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (18)

A kép alatti szöveg elmondja, hogy az alezredes a határra repülése alkalmával egy doboz csokoládét visz magával, amit a főhercegnek küld az anyjának és amit a határon a gróf postára fog adni. A detektív megnézte a szám dátumát. Előző hónap huszonegyediké volt.

Mig gondolataiban elmerülve tologatta ezt a körülményt, házvezetőnője bejelentette a külügyminisztert.

A detektív elébe ment.

— Itt van a kegyelmes úr autója? — kérdezte.

— Igen. De. . .

— Akkor azonnal indulunk, amint felöltöztem.

Egy negyedóra múlva mindketten az autó mellett állottak és a detektív kiadta a vezetőnek a parancsot, hogy hajtson a hadügyminisztériumba.

— Kire gyanakszik? — kérdezte a miniszter, amint az autó megindult.

— Több emberre, — válaszolt röviden a detektív.

A hadügyminiszter, Rausch Pál gróf, aki a két urat azonnal fogadta, öreg, őszszakáliu ur volt. Már ismerte a történeteket.

Cardon minden ceremónia nélkül röviden és elszántan lépett fel.

— Uraim, — kezdte — most van időnk dolgozni. Mikor van ebédidő?

— Egy és két óra között.

— Akkor valami ürügy alatt el kell most küldeni Szidorovszky alezredest.

A hadügyminiszter szemüvege felett a detektívre nézett és minden válasz nélkül leemelte a telefon hallgatóját.

— Halló! Itt a miniszter. Szidorovszky alezredes, legyen szives, menjen azonnal a tengerészeti minisztériumba és hozzon egy másolatot azon jelentésekről, melyeket a légi flotta legutóbbi gyakorlata alkalmából kaptak. . . Igen. . . Ha a jelentés még nincs kész, úgy várja meg az alezredes ur. . . Igen, köszönöm. . .

Cardon az óráját a kezében tartotta. Öt perc múlva felállt.

— Most menjünk a titkos térdépek osztályába.

A két miniszter megrettenve né-

zett össze. A hadügyminiszter el-sápadt, a külügyminiszter pedig a hideg verejtéket törölgette homlokáról.

Mind a hárman a titkos osztályra mentek. Cardon belépett, körülnézett és vizsgálta a helyiséget. Az ablaknál egy nagy, jelenleg zárt íróasztal állott több rekesszel és fiókkal. Egyik sarokban egy hatalmas, tűz- és betörésmentes páncélszekrény terpeszkedett.

A detektív az ablakhoz ment, kinyitotta és lenézett. A Császártérre látott.

— Nem, — mondta félig hangosan — ez nem lehet! Ezen az uton semmiesetre sem.

Megvizsgálta a szoba egyik ajtaját, mely le volt zárva. Átnézett a kulcslyukon. Sötétség fogadta.

— Ez egy párnázott, kettős ajtó — mondta a hadügyminiszter.

A detektív egy tokot huzott elő a zsebéből, melyben hosszú, finom, éles kés volt, aminőt a betörők használnak. A pengét a kulcslyukba dugta és vizsgálódva tapogatózott vele a nyílásban.

— A kulcslyukban van valami — mondotta.

— Hogyan? — kiáltott fel egyszerre a két miniszter.

— Ki lakik a másik oldalon? — kérdezte a detektív.

— Az őrparancsnok felesége, kinek férje pár hónapja meghalt.

— Vannak gyermekei?

— Igen.

— És hogy hívják őket?

— Kruppené!

— Tehát az anyja az. . .

— Igen, — szólt közbe a hadügyminiszter — az anyja az eltiünt altisztnek. A három férfi megremülve nézett össze.

Cardon érdeklődve nézte Napoleon egvik képét, mely a falon üveg alatt rájában függött. Ezután a páncélszekrényhez ment.

A két miniszter a detektív minden mozdulatát aggodalmas pillantással kísérte. Mi fog most következni? Még több ily borzasztó leleplezést is fognak tenni? Most kinek homlokára fogja rásütni a detektív a gyanu bélyegét?

A detektív gondosan megvizsgálta a szekrényt, nem talált rajta semmi karcolást. A legkisebb jel sem mutatott betörésre.

— Olyan tettes nyitotta fel a szekrényt, aki a betűzár szavát ismerete — mondotta a minisztereknek. — Ezt a zárat nem törték fel. Aki az okmányokat jogtalanul el-tulajdonította, ismerete a zár titkát, — ez kétségtelen!

A miniszterek reszketve néztek össze.

— Ki ismeri a zár jelszavát? — kérdezte a detektív.

— Én és egyik másik kollégám — válaszolta vergődve a hadügyminiszter.

— És. . .

— Természetesen Szidorovszky alezredes.

— Richard! — sóhajtott fel Koyama gróf. — A fiam barátja? Ez rettenetes!

— És mi a jelszó?

A miniszter habozott.

— Hiszen most ugyis meg kell változtatni — mondta a detektív.

— Thamar.

— Ah! — kiáltott fel Cardon. — Tehát Thamar! Ah!

— Igen, — mondta a hadügyminiszter — őfensége, a trónörökösné tiszteletére.

— Tehát akkor ő is ismeri a jelszót?

— Igen. Mi kértük tőle azt a kegyet, hogy a nevét használhas-sák.

A detektív mosolygott.

— Így tehát őfensége és a trónörökös is ismerik a zárat?

— Igen, de ők nem jöhetnek szá-mításba. . .

Cardon elhárító kézmozdulatot tett. Rövid szünet következett.

— Szidorovszky gróf! — jajgattott a hadügyminiszter. — Hát ki-ben bizhat akkor az ember?

— Csakis ő lehet a bűnös — mondta a külügyminiszter. — Ri-chárd! Akit én már kétéves kora óta ismerek.

— Amennyire jelen esetben a dolgokat ismerjük, — válaszolta a detektív — tényleg minden Szidorovszky alezredes ellen szól. — Szemeivel hunyorgatott, ami nála azt jelentette, hogy mélyen gondol-kodik. — Ha azonban a körülmé-nyek végső következtetését levon-juk, úgy ő ártatlan is lehet.

Mindkét miniszter csodálkozva nézett rá.

(Folytatjuk.)

T R É F Á K

Tönrement-e az inzolvens?

Két pesti kereskedő találkozik egymással az utcán.
 — Na, hogy vagy? — kérdi az egyik.
 — Ne is kérdezd, — feleli a másik — inzolvens (fizetésektelen) vagyok.
 — Brávo. Mennyit irattál a feleségedre?
 — Semmit.
 — És mennyi árut dugtál el?
 — Egy méternyit sem.
 — És mennyi pénzt siboltál ki külföldre?
 — Egy vasat sem.
 — Barátom, akkor te nem inzolvens vagy.
 — Hanem?
 — Hanem egyszerűen tönkrementél.

Az esperes és Erzsi néni szovjet-bankója.

Nagy Gyula bányogi plébános beszéli el, hogy az ugynevezett „kommun“ alatt, 1919 március 21. és augusztus 1. között, beállított az öreg B. J. esperes-plébánoshoz egy falubeli gazdának a felesége ilyen szép szóval:

— Nagyságos esperes ur! *Meghoztam az adósságomat!*
 — Jól tetted, leányom! Mert most bizony igen rá volnék szorulva! — felelte az esperes.
 — De legyen szives, *adjon vissza*, mert *nincs kisebb pénzem!* — és odanyújtott két százast, két hitvány szovjet-bankót, a Kun-kormány hirdett fehér pénzt, amelynek egyik oldalára nyomtatva se volt semmi. Azt hitte az asszony, hogy no majd most az öreg pap vissza ad két régi jó ezüst koronát, vagy legalább is kékhasu bankót, aminek még mindig százszorannyi becsülete volt, mint a fehér pénznek.

— *Mennyi is jár vissza?* — kérdezte az esperes.
 — *Hatvan pengő!*
 — Hát tudod, hugom, nekem *se' öreg, se' apró* nincs!... De megállj csak!... *Hatvan pengő, ugy-e?! És az esperes a legnagyobb hidegvérrel lehajolt a papirkosárra, s kiemelt egy eldobott újságlapot, s abból az ollóval gondosan kiszabott hat szeletet és leolvasta az asszony elé: — Tiz, husz, harminc, negyven, ötven, hatvan!... Tessék Erzsi!*

Az asszony csak néz, csak néz, s nem akarja felvenni a hat papirdarabot, mire az esperes derűs nyugalmal biztatja:

— *Én nem csallak meg, Erzsi!!... Amit én neked visszaadtam, az is ér annyit, mint amennyit te nekem adtál!*

Talán ez is volt annak a hitvány szovjet-bankónak a legtalálhatóbb értékelése.

Ügyvédi irodában.

— Ez rémes, kedves ügyvéd ur, nyolcszáz pengőt kér a válóperem költségeiért... hiszen ez többbe kerül, mintha az ember megöszül.
 — Ez igaz, kedves Kohn ur, de *viszont több öröme is lesz belőle.*

A rábaszováti káposzta eltemetése.

Rábaszovátról a kedves magyar faluról maradt fent az ősidőkből, hogy a kántor, a tanító fizetéséhez tartozott a „szabad bibictofászedés“. Azonkívül régente, amikor még a szegény kántornak házról-házra kellett kosztolni, bizony leginkább mindig és minden háznál káposztával táplálták. A savanyu káposztáról a „régiek“ ugyanis azzal tartották, hogy: „*meglágyítja az ember gyomrát, csillapítja a köhögést és jó hangos szavat ad.*“ A rábaszováti kedves atyánkfiai hihetőleg ezért is traktálták jóhangú kántoraikat káposztával, no meg az évadig bibictofással is. Ámde az egyik kántor végül is megunt a híres szováti káposztát és mint Nagy Gyula plébános feljegyezte, állítólag nyilvánosan eltemette azt a következő megható ének kíséretével:

Aludjál, nyugodjál szováti káposzta, Nem veszen be többé az kántornak gyomra.

Még felemlíthető az is, hogy amikor 1930-ban az új szováti kántorlakás épült, a régi épület alapjainak kiásásakor találtak a mai „bugyos“-hoz hasonlatos egyfűlű cserépkorsót, több más edényt, cserepet, csontokat, még egy zöldmázás, másféliteres egyfűlű bögrét is, amelyre mindjárt ráköltötték a mi kiváló nemes lovat, szarvasmarhát tenyésztő magyarjaink, hogy *abba* volt eltemetve az a híres szováti káposzta.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

o	s
—	
a	z

(Beküldte ifj. cs. Nagy József, Kaposzentbenedekről.)

2. Szórejtvény.

e	E E
(-n)	E
	E E

(Beküldte Marton Károly Csikostöttösről.)

3. Szórejtvény.

Peti	S	Jolán

(Beküldte ifj. Kántor Albert, Dögérvöl.)

4. Szórejtvény.

H	A	n n n n n n
	i	n n n n n n

(Beküldte Boda Mihály Törökszentmiklósról.)

5. Pontrejtvény.

i . j . t . m . r . t . v . s .

(Beküldte ifj. Balázs Elek, Harsányból.)

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, a 18-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezők nevét nincs módunkban közölni.

A 12-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Pontrejtvény: A rest kétszer fád.
2. Szórejtvény: Ófelsége frakkja.
3. Szórejtvény: Kis bajból idővel nagy baj lesz.
4. Szórejtvény: Végtelen.
5. Szórejtvény: Magány.

Megfejtették: fitos Kulcsár Pál, Böröcsök Etelka, Szemenyei János, Niklai István, Vámos Gyula, Varga Anna, Bíró Imre, László József, Husztig Zoltán, Günther Ferenc, Bathó Gyula, Szekeres László, Végh György és Szücs Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Kulcsár Pál (Csesztreg) és Szücs Ferenc (Székesfehérvár).

A 13-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 4-én.)

GABONATÖZSDE

Készárupiac. Buza: tiszai 76 kg-os 13.85—14.05, 77-es 14.10—14.35, 78-as 14.35—14.50, 79-es 14.50—14.65, 80-as 14.70—14.85; felsőtiszai és jászági 76 kg-os 13.30—13.50, 77-es 13.45—13.65, 78-as 13.60—13.80, 79-es 13.75—13.95, 80-as 13.90—14.10; fejmézgyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 13.15—13.30, 77-es 13.30—13.45, 78-as 13.45—13.60, 79-es 13.65—13.80, 80-as 13.80—13.95. — Pestvidéki rozs 7.10—7.30, egyéb 7.10—7.30, takarmányárpa, elsőrendű 8.90—9.20, másodrendű 8.65—8.80; felvidéki sörárpa 11.00—12.50, egyéb 10.00—11.00; zab, elsőrendű 8.10—8.30; tiszántúli tengeri 6.60—6.70, egyéb 6.65—6.75; korpa 6.05—6.15; S-as liszt 8.80—9.00 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza májusra 13.29—13.30. Rosz májusra 7.26—7.28. — Tengeri májusra 6.85—6.86, júliusra 7.35—7.36 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön gyártmélő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Lóhermag irányszata kissé el-lanyhult, bár külföldön néhány tétel elhelyezést talált. Lucernmag: Nyersáruban a készletek már igen csekélyek, míg fehérbárcs lucernában egyelőre még elegendő mennyiségek állnak rendelkezésre. Ára az utóbbi héten nem változott. A többi heremagfélésekben a forgalom aránylag szűk keretek között mozgott.

Tavaszi búkkönyvből még mindig igen nagy eladatlan tételek vannak, melyek iránt nem igen mutatkozik megfelelő érdeklődés. **Takarmányrépamag:** teljesen megbízható, fajazonos és magas csiraképeségű fajtákban a készletek erősen lecsökkentek és egyes fajtákban már hiány mutatkozik. Ezzel szemben kevésbé megbízható répamagok létszólólag olesó áron kerülnek piacra, ilyeneknél azonban feltétlenül óvatosságot ajánlatos. **Vetőburgonya:** kifogástalan, jóminőségű, betegségtől mentes vetőburgonyák iránt megindult az érdeklődés, de az eladásra bocsátható mennyiségek korlátozottak. — **A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersárukért 100 kg-ként budapesti paritásban:** Repe 27.50—28.00, köles, vörös 7.5—7.75; lucerna 78—88; lóhere 70—75; tavaszi búkköny 12—13; muharmag 9.5—10; lenmag, elsőrendű 30—31, másodrendű 27.5—28.5, tőkmag, elsőrendű 22.5—23.5, másodrendű 19.5—20; kék mák 133—135; borsó Viktória 11.5—12.5 expressz 17—21, szárított répaszelet 8—8.50; lencse, Kisszemű 20—24, nagy 28—34; bab: szokvány 9.25—9.75, barna 11—12, gömbölyű fűj 17—18, hozsuzu 15—16 métermázsánként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 8.25, borsóhéj 7.50, borsókorpa 7.50, buzakonkoly 7, konkolydara 8, lenmagpogácsa 15, napraforgópogácsa 9.75, repecpogácsa 9, rozskonkoly 7, rozskorpa 6.40, rozsoes 6.25, rozstakarmányliszt 9.30, szójababpogácsaliszt, nagyban 23, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 25, tőkmagpogácsa 16 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.10—5, harmadrendű, csomagolásra 2.60—3.90, sarjuszéna 3.80—3.90, muharszéna 3.30—4.20, lucernaszéna 4.50—6.50, zabosbúkkönyszéna 4.50, alomszalma, másodrendű 3—3.40 pengő métermázsánként. Zsuzsalma 1 kéve 30—35 fillér.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 14—15 pengő, bétés szalma átlagárban 8—10 pengő métermázsánként. **Cirokmag** métermázsánként 6 pengő.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 40—42, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 40—42, másfél éves üszök 32—36, másfél éves tinók 32—36, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 68—78, kivételesen 82—85, másodrendű 60—67, harmadrendű 40—58 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökör 36—42, közép 30—35, gyöngye 24—28, legjobb minőségű bika 38—42, közép 30—37, gyöngye 24; legjobb minőségű tehén 36—41, közép 30—35, gyöngye 24—28 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű 78—86, közép 96—98, kivételesen 100, nehéz 93—96 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 230—620, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 200—325, számár 35, alárendelt minőségű lovak 35—185, vágólovak 28—120 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kislejtes ürök, páronként 100 kg, vagy azon felülül súlyban 45—50, prima, fiatal bárányok páronként 75—80 kg kö-

zött 45—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. A hazai piacra az elmúlt héten kisebb forgalom volt elővételi ügyletekben és középminőségű fésűgyapjuért változatlanul 85—90 fillért, jobb minőségű fésűgyapjuért pedig 90—97 fillért fizettek. Ugyancsak kisebb forgalom alakult ki ideai nyírású szövetgyapjuban is, amelyért kisebb tételeknél 90—95 fillért, nagyobb uradalmi tételeknél pedig 1—1.02 pengőt fizettek.

Nyersbőr. Marhabőr, 50 kilóig, magyar 40—42, tarka 50—52, borjubőr, rövid lábbal 1—1.05 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 10—12, tejszín 160—240, tejfel 100—160, centrifugált vaj kilogrammja, kicsinyben 240—280, szedett vaj 200—240, tehénturó 50—80, juhturó 140—240, juhsajt 140—260, trappista sajt 160—260, emmentáli sajt 280—400 fillér kilogrammonként.

Baronfi és tojás. Élő baronfi: csirke 140—300, fiatal, újdonság 220—250, tyúk 200—300, kappan 300—400 fillér darabonként. **Leölt baronfi:** hizott lud és ruca 180—240, csirke 150—260, újdonság 350—500, tyúk 130—180, hizott pulyka 110—180, libamáj 500—1400 fillér kilogrammonként. Tojás darabja 4—6 fillér.

Halpiac. Ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 1.20—1.80, harsa 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 10—20, petrezselyem 12—22, zeller 10—26, kalarábé 10—16, vöröshagyma 6—10, fokhagyma 20—60, cékla 8—16, fejeskáposzta 8—40, kelkáposzta 12—40, vöröskáposzta 20—50, fejesaláta, darabja 8—60, tormá 30—160, burgonya ősi rózska kilogrammja 10—14, Ella 6—10, kifli 18—24, champignon gomba 200—360, fekete retek 10—20, hónapos retek csomója 20—50, uborka, újdonság 100—500, sóska 60—160, paraj 30—80 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 0.32—2, körte 1—4 pengő kilogrammonként.

Méz, pergetett 1.20—1.50 pengő kilogrammonként.

Paprika. Szegeden: fűzérés csöves paprika 50—100, édes nemes paprika 60—90, félédes paprika 42—45, rózsapaprika 30—35, másodrendű paprika 25—30, harmadrendű paprika 20—25 fillér kilogrammonként. **Kalocsán:** édes nemes paprika 60—80, rózsapaprika 40—45 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A szeszárok változatlanok. **Gyümölcspálinka:** A gyümölcspálinkaüzletben a forgalom még mindig szűk korlátok között mozog és **törkölypálinkát** 2.60 pengőig, **seprőpálinkát** 2.70 pengőig ajánlottak. Egyes tételeket még olesóbb árban kínáltak. **Szilvőrium:** ideai nyári 3.70 pengő, ősnyári 4 pengőig, ókék áru 5 pengőig volt ajánlva, per 10,000 literfok, plusz 3 százalék forszalmi adó.

Borpiac. A borpiacra szilárdulás mutatkozik, különösen azokon a vidékeken, ahol kadarka- és sillerborok voltak. Ezeknek a készletei azonban erősen megcsappant. A nagykereskedelemben nagyobb tételek eladása egészen szórványos és csak kisebb tételek kerülnek eladásra, főleg a lecsökkent borkészletek kiegészítéseképpen vendéglősök és korcsmárosok részére. Az árak a kereskedelemben, kistérmelőknél

1.2—1.3, uradalmi tételeknél 1.4—1.6 fillér fokónként.

Fapiac. A fenyőfa-üzlet megindult. **Tűzifában** a forgalom további gyengülést mutat, a kínálat azonban tartózkodó. Búkkhasáb 260—270 pengő, cserhasáb 215—225 pengő, ákáchasáb 205—215 pengő budapesti paritásban. **Keményfáneműkben** számottevő üzlet nem alakult ki.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára április hó 4-én: Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Száz pengőnél többbe kerül száz darab:** Angol font 1955—1995; dollár 570.50—573.50; kanadai dollár 467—470; hollandi forint 230.30—231.70; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. — **Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:** Csehkorona 16.91—17.01; szerb dinár 7.50—8; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.20—64.70; román leu 3.40—3.44; bolgár leva 3.95—4.25; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 80.10—80.80 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, április hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Alpár, Csépa, Fülöpszállás, Kistelek, Ráckeve.

Hétfő, április hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Dévaványa, Dunapataj, Fehérgyarmat, Győr, Hajduszoboszló, Kálóz, Heves, Kenderes, Kiskomárom, Lovasberény, Mohács, Nyiregyháza, Putnok, Ráckeve, Reesk, Romhány, Sátoraljaújhegy, Sümeg, Szekszárd, Szegszentmiklós, Tiszacsege, Tura, Vámosmikola, Várpalota. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Lenti, Ozora, Szulok, Vörs. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Hegykő. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Tiszadob.

Kedd, április hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Dunapataj, Gesztely, Kéty. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Sármedék, Tab.

Szerda, április hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Alsónémedi, Balatonfüred, Mórág, Nagyharány, Rácalmás, Szekesfehérvár, Szentlőrinc. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Nagykönyi, Zalaszentgrót. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szentgyörgyvölgy.

Csütörtök, április hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Csepreg, Edelény, Kaposzsekeső, Páka, Pápateszér, Rajka, Tiszaluc, Veszprém. — **Állatvásár:** Csorna, Devecser, Mezőkövesd. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Csökölly, Vásárosbéc. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Szentgotthárd. — **Marha- és kirakodóvásár:** Pölske.

Péntek, április hó 14-én. Nincsen vásár. Szombat, április hó 15-én: Nincsen vásár.

KIADJA:

„FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-SZÓVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ**MŰSORA: 1933 ÁPRILIS 9—15.****BUDAPEST I. 550.5 m****Vasárnap 9**

9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész. **Utána:** Hírek, kozmetika. **11:** Egyházi zene és szentbeszéd az udvari templomból. Szentbeszédet mond Gálos László dr. pécsi hittudományi főiskolai tanár. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **Majd:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; magyar szerzők zeneművei. **2:** Gramofonlemez; műdalok, magyar nóták. **3:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Surányi János dr. kísérletügyi főadjunktus: „A szudáni fű és természetése.” **3.45:** Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. **1.** Fülel Szántó Endre dr.: „A végrendelet és az örökösödés.” **2.** Garai: „Az obszitos.” **4.30:** Időjelzés, időjárásjelentés. **Majd:** Az 1. honvédelmi miniszter zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. **5.45:** „Az utolsó kutya.” Nadányi Zoltán vidám elbeszélése. **6.15:** A Budai Luther Szöv. vegyeskara a bécsikapu-téri evangélikus templomból; egyházi zene. **7.15:** Időjelzés, sporteredmények. **7.30:** „Halló Tokió 1933.” Irta Watanabe-Metzger Nándor. **8:** Népszínműelőadás a Studióból. „A piros bugyelláris.” Népszínmű 3. felvonásban, dalokkal. Irta Csepreghy Ferenc. Rendező Kiss Ferenc. Utána kb. **10.30:** Időjelzés, hírek, sport- és lövészeredmények. **Majd:** Pátria szalonzenekar és Bodrics Béla cigányzenekara a Pátria kávéházából, Szántó Gyula ének-számaival; tánczene, magyar nóták.

Hétfő 10

9.15: Molnár Boriska zongorázik, Perényi Gabriella és Kövágó Lajos énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye; szórakoztató zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. **3.30:** A rádió diákfelőrája: „Repülés motor nélkül.” **4:** Asz-

szonyok tanácsadója. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Egyes gyermekbetegségek megelőzése.” Surányi Gyula dr. előadása. **5.30:** Matuska Miklós régi magyar dalokat énekel, zongorán kíséri Szabolcsi Bence. **6.20:** Farkas Zoltán bevezető előadása a „Tavaszi művészeti séták”-hoz. **6.55:** Földes Andor zongorázik; komoly zeneművek. **7.30:** „Mi volt 1917-ben?” Komáromi János vidám csevegése. **8:** Dízshangverseny a székesfővárosi Vigadó nagyterméből; komoly zeneművek. Utána kb. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Gramofonlemez; operarészletek és tánczene. **11:** „Az angolok magyar hőse: Csoma Sándor.” Máthé Elek dr. angolnyelvű előadása. **Utána:** Károlyi Árpád cigányzenekari hangversenye. **9 órától 9.20-ig:** Bura Sándor és cigányzenekara a kopenhágai rádióállomás számára.

Kedd 11

9.15: Országos Postászenekar hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Könnings Annie énekel és dr. Gálné Singer Ibolyka hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. **4:** „Mikor a föld megmozdul”. Móra László ifjúsági előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Gramofonlemez; operaáriák, műdalok és táncdalok. **6:** Francia nyelvoktatás. **6.30:** Guttenberg György szalonzenekara Dáni Dezső ének-számaival; táncdarabok. **7.15:** „Tibet magyar bölése”. Baktay Ervin előadása. **7.45:** Erkel Gabi magyar nótákat énekel Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának kíséretével. **8.40:** Az Operaház előadásának közvetítése. Wagner Richard: „Parsifal” című ünnepi játéka. **A II. felvonás után:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Az előadás után: Horváth Gyula cigányzenekari hangversenye; magyar nóták, Kalmár Pál ének-számaival.

Szerda 12

9.15: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Viz-

állásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Gramofonlemez; operariák, műdalok, zenekari művek. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfelőrája. „Az orgona varázslója”. **4:** Divattudósítás. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Bura Sándor cigányzenekari hangversenye. **6.20:** „A hetedik nagyhatalom”. Bodor Aladár novellája. **6.50:** Keleti Lilj zongorázik; komoly zeneművek. **7.30:** „Százszekerek iskolázása, iskolán kívül”. Révész Béla előadása. **8:** Színműelőadás a Studióból. „Szeretni”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Paul Gerald. Fordította Szini Gyula. Rendező: Ódry Árpád. Utána kb. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Rácz Berei cigányzenekari hangversenye.

C s ü t ö r t ö k 13

9.15: Az 1. honvédegyezred zenekari hangversenye; operarészletek és egyházi zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Időjárásjelentés. **12.05:** Házikvintett hangversenye; magyar szerzők művei. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Világhírű magyar csillagászok”. Terkán Lajos előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Trummer Árpád kir. műszaki tanácsosa. „A hazai öntözések kérdése”. **5.30:** Gramofonlemez; operariák, műdalok. **6.15:** „Ariosto”. Radó Antal előadása az olasz költő 400 éves jubileuma alkalmából. **6.45:** Nováki László és B. Fehér Miklós zongora-hegedű estje; komoly zeneművek. **7.30:** A rádió külügyi negyedőrája. **7.45:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; komoly zeneművek. **9.15:** Közvetítés az aacheni dómból. Közreműködik az aacheni dómkórus, Ludwig Putz (orgona) és Wienand Esser (ének); egyházi zene. **9.45:** Időjelzés, hírek, ügétversenyeredmények, időjárásjelentés. **10:** Az Országos Liszt Ferenc Társaság egyházzenei hangversenye; közreműködik a belvárosi főplébánia-templom énekkara, bevezető előadást tart Isov Kálmán dr.

Nagypéntek előestjére való tekintettel a rádió további műsort nem ad.

P é n t e k 14

9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. **10:** Egyházi zene és szent-

beszéd az Egyetem templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. **11.15:** Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. **Majd:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye; komoly zeneművek. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Egyházzenei hangverseny a kőbányai plébániatemplomból. Énekel a kőbányai énekkar. **6.20:** „A Megváltó kinszenvedésének helyén, a mai Jeruzsálemben.” Heigl László dr. előadása. **6.50:** Gramofonlemez; vallásos zene. **7.20:** „Nagypénteki gondolatok.” Ravasz László dr. püspök előadása. **7.45:** Bach J. S.: „János passió”-jának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar és a budapesti Palestrina kórus.

Nagypéntek estjére való tekintettel a rádió további műsort nem ad.

S z o m b a t 15

9.15: Gramofonlemez; operarészletek, komoly zeneművek és keringők. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Bertha István szalonzenekari hangversenye; komoly zeneművek. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. **4:** A Rádióélet gyermekjátékosrája. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A magyar és az olasz Golgotán.” Szekeres László dr. előadása a Doberdóról. **5.30:** Házikvintett hangversenye; magyar és külföldi szerzők művei. **6.30:** „A diadalmas keresztfa.” Tóth Tihamér dr. előadása. **7:** Külényi Eduard zongorázik; komoly zeneművek. **7.30:** Odry Árpád előadóestje. **8:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye; komoly zeneművek. **Utána kb. 9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Rácz Béla cigányzenekari hangversenye. **11:** Horváth Rezső cigányzenekari hangversenye.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, április hó 9-én, délután 3 órától 3.45-ig: Gramofonlemez; műdalok.

CSÜTÖRTÖK, április hó 13-án, délután 5 órától 5.30-ig: Gramofonlemez; operarészletek, műdalok.